

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 146 (2708) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 június 28

A német légi fölény az egész szovjet

légitérre kiterjed

A szovjet légierő egyötöde pusztult el eddig a levegőben. Szemtanu elbeszélése a rahói vasutvonal elleni szovjet légitámadásról. Robbanó lövedékeket is használtak a szovjet repülők

Rómából jelentik: (MTI) A Messagero berlini tudósítójának jelentése szerint a német hadvezetőség vasárnap, legkésőbb hétfőn reggel kiadja azokat a hadijelentéseket, amelyekben ismerteti a Szovjetunió ellen elért sikereket. Ezek az eredmények bámulatba fogják ejteni az egész világot. Rámutat az olasz tudósító arra, hogy a német katonai körök, bár alacsonyrendűnek tartják a szovjet hadsereg felszerelését, nem tartják lebecsülendőnek a szovjet hadsereg erejét. Nagyobb gondot okoz a Szovjetnek az a nehézség, amely az óriási területek folytán az utánpótlásban és a szállításban mutatkoznak.

Berlinből jelentik: A keleti német légierő — mint a Német Távirati Iroda közli — már öt nap óta a hadsereg hadműveleteinek támogatására fordíthatja erejének javarészét, tekintettel arra, hogy már az első napokban nagy sikert aratott a szovjet légierő felett. 27-én német harci gépek, még az eddiginél is nagyobb mértékben indultak pályaudvarok, vonatszerelvények és vasuti kocsik szétrombolására. Egyik pályaudvaron többek között 45 kocsit pusztítottak el. Egy másik helyen több szerelvényt borítottak lángba. Egy vonatot kisiklattak. Egész sor pályaudvar dőlt romba.

nyon s a kocsikon jól látható. A lövöldözés, mint a vizsgálat megállapította, a pályatesten nem okozott lényeges kárt. A golyók a talpfába furódtak. A

szakértők megállapították, hogy a szovjet repülők a támadás alkalmával nemzetközileg meg nem engedett robbanólövedékeket is használtak.

A kassai halottak bosszúért kiáltanak

Rómából jelentik: (MTI) A szombat reggeli olasz lapok vezető helyen foglalkoznak a magyar-szovjet hadiállapot bejelentésével. Részletes budapesti jelentésekben számolnak be a képviselőház pénteki üléséről és közlik Bárdossy kijelentéseit. Megállapítják a lapok, hogy az ülés hangulata megfelelt annak a lelkesedésnek, amellyel az ország közvéleménye fogadta a hadiállapot bejelentését. A magyar légierő megtorlással élt a szovjet támadásokért. A Messagero budapesti jelentésében így ír:

Magyarország és a Szovjetunió hadiállapota elsősorban Magyarországnak a tengelyhatalmakkal való teljes szolidaritásával magyarozható meg, másfelől a brutális támadásokkal, amelyeket a szovjet légierő hajtott végre magyar területek ellen. A kassai halottak bosszúért kiáltanak. Magyarország — mint Jugoszlávia esetében — most a Szovjetunió ellen szállott harcba a tengely oldalán.

A Messagero szombat reggeli vezércikkében megállapítja, hogy a bolsevizmus elleni háború egyre inkább Európa, sőt a világ kereszties hadjáratává alakult át, a civilizáció érdekében. A tengelyhatalmak felszámítása meghallgatásra talált egész Európában. Most a magyar nép, amelynek tetteivel tele van a világtörténelem, szintén elhatározta, hogy részt vesz az európai civilizációért folytatandó kereszties hadjáratban.

A Popolo di Roma hangoztatja, hogy Magyarország nem felejtkezett meg arról, amit husz évvel ezelőtt kíséreltek meg a vörösök Magyarországon.

Amszterdamból jelentik: (NTI) A né-

met és holland nemzetiszocialista nagygyűlésen Seys-Inquart kormányzó a német-orosz hadjáratról tartott beszédet. Megállapította, hogy a Szovjet unió csak azért kötött megnemtámadási egyezményt Németországgal, hogy időt nyerjen a világ nihilistáinak tömörítésére az ébredő Európa ellen. — Most válik el, vajjon Európa a jövőben bolsevista lesz, vagy sem? Azután a holland nemzetiszocialista mozgalom vezetője emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy Németország győzelme az új Európa felépítését jelenti, majd és nem kétséges, hogy melyik uton kell haladnia az új Hollandiának.

SUMNER WELLES MEGBESEZÉSE A SZOVJET, FINN ÉS SVÉD KÖVETTEL

Washingtonból jelentik: (NTI) Sumner Welles helyettes külügyminiszter beszámolt a sajtónak azokról a megbeszélésekről, amelyeket pénteken folytatott a Szovjetunió, Svédország és Finnország képviselőivel. A szovjet nagykövét bejelentette a szovjet-orosz-német ellenségeskedések kitörését. — Anyagi kívánságokat nem terjesztett elő. A svéd követ emlékiratot nyújtott át Svédország jelen helyzetben folytatott politikájáról. A finn követ arról értesítette, hogy országa kénytelen védelmi rendszabályokat alkalmazni a Szovjetunió ellen. Sumner Welles nem volt hajlandó nyilatkozni a svéd emlékiratról. A finn követ értesítésével kapcsolatban sem volt hajlandó nyilatkozatot tenni, azzal az indokolással, hogy pontosabb értesülésekre és újabb fejleményekre vár.

Svéd önkéntesek is jelentkeznek a finn hadseregbe

Madridból jelentik: (NTI) Egész Spanyolországban rendkívül lelkes hangulatban folynak az önkéntes sorozások a bolsevizmus ellen alakuló spanyol önkéntes hadosztály számára. Eddig csak 20—23 éves fiatal emberek jelentkezését fogadták el. Most ki kellett szélesíteni a korhatárt 18-tól 35 évig. Eddig több, mint ötvenezer önkéntes jelentkezett.

Mint Stockholmból jelentik: A svéd önkéntesek tömegesen jelentkeznek a finn hadseregbe. A stockholmi finn kö-

vetségen a jelentkezések egész áradata indult meg. Svédországban a háborus fejleményeket a legnagyobb figyelemmel kísérik, hogy kellő pillanatban meghozhassák a szükséges intézkedéseket. Az Aftonbladet azt írja, hogy ha Finnországnak ismét a létért kell harcolnia, senkisémet akadályozhatja meg a svéd ifjúságot abban, hogy a finn ifjúság mellett testvér módjára vegyen részt a küzdelemben.

Június 26 gyásznapi Kassa életében

Kassáról jelentik: (MTI) Kassa város törvényhatósági bizottsága Schell Péter báró főispán elnöklésével pénteken rendes közgyűlést tartott. A főispán az elnöki magnyitóban megemlékezett a Kassa elleni légitámadásról.

— A történelem — mondotta — Kassa életébe a június 26-i napot gyász betűkkel jegyzi fel. Mi az ország jobb és igazságosabb jövőjéért becsületes harcot folytatunk, az ellenség a legáljasabb orgyilkos módon támad meg bennünket.

A főispán ezután kegyelettel emlékezett meg az áldozatokról, akik hősi halált haltak.

Rahóról jelentik: (MTI) Borkut és

Bilin között csütörtökön lezajlott szovjet légitámadásról az egyik szemtanu, Rudas Ferenc MÁV pályamunkás elmondotta, hogy délután társával együtt a pályatesten dolgozott, amikor meghallotta a repülőgépek közeledését. Meghúzódtak a vasuti töltés mellett, majd az egyik hid alá bujtak. — Amikor a repülőgép utólérté a vonatot a 275 jelzésű kilométerkö körül, a vonat teljes sebességgel robotott. A gépek a Tisza völgyében egész alacsonyra leereszkedtek és golyózáport zúdítottak a vonatra. A mozdonyvezető ekkor sérült meg és lefékezte a vonatot. Alig telt el pár perc, a szovjet gépek visszafordulva, szembehaladva a vonattal, újabb golyózáport zúdítottak rá. A gépek tűzének nyoma a mozdó-

Moszkvát teljesen elzárták a külvilágtól

Az Esti Ujság írja: Azokból a tájékoztató jelentésekből, amelyeket a Német Távirati Iroda a szovjet háborúval kapcsolatban kiadott, berlini vélemény szerint kétségkívül megállapít-

hatók, hogy a német légierő a szovjet légierő egyötödét, az elsővonalbeli gépek egyharmadát pusztította el eddig a levegőben. A repülőtereken elpusztított orosz gépek száma olyan óriási,

Nyaráljon
BALATON-nál
és Hévízfürdőn

Felvilágosítást nyújt a
BALATONI IRODA
Andrássy-út 29. Tele-
fon 225-407 és minden
utazási iroda.

hogy a herctereken megszerzett légifő-
lényt kiterjesztették az egész szovjet
légitérre.

Szófiából jelentik: (NTI) A Szovjet
belegyezett abba, hogy Bulgária védel-
mébe vegye Németország, Magyaror-
szág és Románia érdekeit a szovjet
területen.

Stockholmból jelentik: (NTI) Az an-
gol hírszolgálat moszkvai jelentése sze-

rint a szovjet főváros egész területén
kihirdették a rendkívüli állapotot. A
város területére csak hivatalos szemé-
lyek léphetnek. Moszkva tehát el-
van zárva a külvilágtól. A városban
éjfélől hajnali négy óráig tilos az ut-
cán járni. A színházakat, mozikat és
nyilvános helyiségeket 11 órakor be-
kell zárni. Semleges megfigyelők sze-
rint éjszaka katonai járórok járnak az
utcaikon.

London tiltakozni készül Svédországban a német- finn csapat átvonulás miatt

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue
Zürcher Zeitung londoni tudósítója je-
lenté, hogy a finn kormány az a kijel-
entése, mely szerint eltökélt szándé-
ka, hogy minden eszközzel megvédi
az ország érdekeit, londoni politikai
körökben igen kedvezőtlen benyomást
keltett. A brit kormány valószínűleg
messzemenő következtetéseket van le-
ebből. Még kínosabb benyomást kel-
tett Londonban Svédország állásfoglalá-
sa. Valószínűnek tartják, hogy az
angol kormány éles tiltakozó jegyzéket
juttat el a svéd kormánynak. A lap
levelezőjének jelentése szerint Anglia
aligha nézi tétlenül a német- finn kato-
nai együttműködést, noha Anglia és
a szovjet kormány között katonai szer-
ződés nem áll fenn.

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue
Zürcher Zeitung moszkvai tudósítója
jelenté, hogy az angol katonai és hadi-
tengerészeti bizottság, amely Cripps
nagykövettel együtt pénteken Moszk-
vába érkezett, haladéktalanul meg-
kezdte munkáját. A bizottság tagjai,
köztük a berlini angol nagykövetség
volt katonai attaséja és a moszkvai
nagykövetség légügyi attaséja, pénte-
ken hosszabb megbeszélést folytattak
a külügyi népbiztossal. A lap értesüle-
se szerint pénteken a japán nagykövet
is hosszabb látogatást tett Molotov
külügyi népbiztosnál.

A JAPAN KORMÁNY ES VÉDERŐ KÖZÖS ÉRTEKEZLETE

Tokióból jelentik: (NTI) A japán
kormány és véderő mára bejelentett
közös értekezlete összeült. Az értekez-
leten résztvettek a japán kormány
tagjai, a véderő fegyvernemek főpa-
rancsnokai. A Dcmai Iroda jelentése
szerint az értekezleten fontos politikai
és katonai kérdésekkel foglalkoztak.

Toyo hadügyminiszter jelentést tett
a császárnak a hadihelyzetről.

Párizsból jelentik: (NTI) Darlan ten-
gernagy pénteken megbeszélést foly-
tatott De Brinon nagykövettel. Tárgy-
alt továbbá a Párizsban tartózkodó

Divatszövetek.

legújabb selymek, mosó-
árúk, vásznak, szőnyeg, füg-
göny, bluzok, fűrdőruhák,
kesztyűk

Czillér Imre divat-
házában

francia miniszterekkel, köztük Hunt-
ziger hadügyminiszterrel is, aki pént-
eken érkezett ide.

IDEGEN REPÜLŐK GIBRALTÁR FELETT

Londonból jelentik: (Reuter) A lég-

Leégett egy szénakazal az áruraktár udvarán

Tizenhat vagon széna ment tönk. A kár meghaladja
a 7000 pengőt

Nagyvárad. Saját tud. Szombat
délelőtt kilenc óra tíz perckor tűz
keletkezett a nagyipartéri áruraktár
udvarán lévő szénakerakban. Három-
óriási kazal állt itt, egyenként 15—20
vagon préselt szénával, egymástól
mintegy 4—5 méter távolságra s alig
tíz méterre az áruraktár egyik hosz-
szú, fából készült épületétől. A kö-
zepső kazlon keletkezett a tűz s a
lángok pillanatok alatt elborították
az egész kazalt. Fekete füstgomoly-
lag szállt fel róla, amely a város
minden részéről látható volt s a per-
nyét egész a belvárosi utcáig elvitte
a légáramlat.

Az áruraktár irodájából távbeszé-
lőn értesíteték a tűzoltóságot, amely
Rehák Tamás tűzoltóparancsnok ve-
zenélésével öt perc alatt négy szer-
rel — majdnem teljes felszereléssel
— megérkezett és oltani kezdte a tü-
zet. Hat vizsugárral minden oldalról
megtámadták az égő kazalt s mintegy
husz percnyi munka után sikerült
annyira leküzdeni az égést, hogy a
kazal már meg volt közelíthető. Ek-
kor a tűzoltók, akiknek segítségére
katonaságot vezényeltek ki, hozzá-
fogtak a kazal szétbontásához. Apró-
lékos munkával minden egyes bálát
külön kellett eloltani, mert a tűz a
bálák közötti légcatornákon át be-
hatolt a kazal belsejébe is. A déli
órákban azonban még mindig füst-
töltek a kazal romjai s mintegy
hatvan tűzoltó és katona megfeszít-
ett munkával folytatta az oltást
Szolnoki Sándor tűzoltófelügyelő és
egy hadnagy vezénylete alatt.

A katonai hatóságok részéről vitéz
Góthay Béla tábornok jelent meg a
helyszínen és személyesen ellen-

ügyi és belbiztonsági miniszterium je-
lenti szombaton reggel:

A német légiőr az elmúlt éjszaka
Nyugat- és Délnyugatanglia egyes he-
lyiségeire dobott bombákat. Bombák
estek délwalesi és keletangliai helysé-
gekre is.

Algécirasból jelentik: Az éjszaka fo-
lyamán ágyudörgés hallatszott Gibraltár
felől. Csütörtökön este fél tizenegy
órákor tüzeltek néhány hajóra. Való-
színűleg nagyszámú repülőgépből
álló egység haladt el a sziklaerőd fe-
lett.

Berlinből jelentik: (NTI) A 28-ra vir-
radó éjjel lelétt brit bombázógépeknek
a száma, amelyek a Birodalom felé
igyekeztek, 13-ra emelkedett

ROOSEVELT TANÁCSADÓT KÜLD CSANGKAISEK MELLÉ

Washingtonból jelentik: (NTI) Meg-
bizható értesülés szerint az Egyesült
Államok kormánya a közeljövőben po-
litikai tanácsadót nevez ki Csang Kai
Sek mellé.

SZTRAJK FENYEGET AZ AMERIKAI REPÜLŐGÉPIPARBAN

Washingtonból jelentik: Az Egyesült
Államok hadiiparában újabb munka-
beszüntetés fenyeget. Ezuttal a repülő-
gépipart fenyegeti a sztrájk.

őrizte az oltási munkálatokat. A
rendőrség is azonnal megindította a
nyomozást a tűz okának megállapí-
tása céljából.

Szerencsére csak gyöngye szél fújt,
ugyhogy a tűz nem harapózott át
sem a szomszéd kazlakra, sem pedig
az áruraktár épületeire. Nem is volt
szükséges ezeket védő vizsugarakkal
munkába venni. A vizet részben a
Gillányi-uti vizcsapból vezették a
tűzoltók s minthogy a tömlők órákon
át feküdtek keresztben a villamos-
sineken, a forgalmat itt az oltás ide-
je alatt csak átszállással lehetett le-
bonyolítani.

A szénakazal, ha nem is égett ha-
muvá, etetésre többé-kevésbé hasz-
nálhatatlanná vált, mert az egész
kazlat átjárta a füst. A tönkrement
kazalban mintegy 16 vagon széna
volt, ami vagononként 55—60 mázsa
szénát tesz ki. Minthogy egy mázsa
széna ára ma kb. 8 pengő, a kár
meghaladja a 7000 pengőt.

A feltevések szerint vagy a széna
maga gyulladt ki, mert az esőzések
miatt a préselést megelőzőleg nem
lehetett azt teljesen kiszáritani,
vagy pedig — miután a bálákat is,
a kazlat is dróttal kötik le — a fel-
rakás munkája közben egy szál drót
kicsapódva, hozzáért a közelben hu-
zó villanvvezetékhez és a kisülés
okozta a tüzet.

Természetesen más feltevések is
vannak s a rendőrség erélyesen foly-
tatja a nyomozást.

**Híressen
a Magyar Lapokban**

Titokzatos gyilkosság és öngyilkosság Budapesten

Budapestről jelentik: Budapesten a
Booskay utcában lévő evangélikus lel-
készi hivatal helyiségében ma délelőtt
Mathé András gépész, egyházközségi
tanácsstag várakozott Szabó Róbert lel-
késze. Amikor a lelkész megérkezett,
mindketten bementek a belső helység-
be. Később négy-öt revolverlövés hal-
latszott. A kint lévők berohantak és az
íróasztalra borulva, holtan találták
Szántó Róbertet, a szőnyegen pedig
eszméletlenül feküdt Mathé András. A
kihívott mentők egyiken sem tudtak
segíteni. A rendőrség megindította a
nyomozást a gyilkosság és öngyilkos-
ság ügyében.

Fényképezett?

Felvételeit

Major Vilmánál

dolgoztassa ki!

Nagy Sándor utca 1 sz.

Nagyvárad, kir. járásbíró, mint tkv. hatóság.

Szám: 5347—941. tkv.

Hirdetmény

A nagyvárad, kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság Lukács Lajos és
neje telegdi lakos adós kérelmére kon-
verziós törvény 27. §-a alapján konver-
ziós jog törlése végett a hitelezők
meghallgatására határnapul 1941. évi
július hó 12. napjának d. e. 9 óráját
tüzi (járásbíró, földszint 4. sz.
szoba).

Felhívja Lukács Lajos és neje teleg-
di lakos adósok hitelezőit, hogy igé-
nyük bejelentése végett a tárgyaláson
törvényes következmények terhe alatt
jelenjenek meg, mert ellenesetben a
konverziós jog töröltetni fog.

Nagyvárad, 1941. június hó 10-ik nap

Dr Felcsér Béla, sk.
kir. járásbíró.

Nagyvárad, kir. járásbíró, mint tkv. hatóság.

Szám: 5604—941. tkv.

Hirdetmény

A nagyvárad, kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság Széll Ferenc és
neje nagyvárad, lakosok adó kérelmé-
re konverziós törvény 27. §-a alapján
konverziós jog törlése végett a hitele-
zők meghallgatására határnapul 1941.
évi július hó 12. napjának d. e. 9 órá-
ját tüzi (járásbíró, földszint 4. sz.
szoba).

Felhívja Széll Ferenc és neje nagy-
várad, lakosok hitelezőit, hogy igé-
nyük bejelentése végett a tárgyaláson
törvényes következmények terhe alatt
jelenjenek meg, mert ellenesetben a
konverziós jog töröltetni fog.

Nagyvárad, 1941. június hó 10. nap.

Dr Felcsér Béla, sk.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: Paizs, kiadó.

Zakar András

Tihamér püspök élete

ahogyan kortársai látták

Ara füzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda

kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

A honvédezerkar főnöke jelenti:

Légierőnk egységei sikeresen bombáztak szovjet katonai célpontokat

Európa közös csatasorban vonul fel a bolsevizmus ellen

A MTL. jelenti: A m. kir. honvédezerkar főnöke közli, hogy a június 26-án Magyarország ellen intézett támadás megtorlásaként a magyar légierő nagyszámú repülőgépe bevetésével pénteken reggel hatásosan bombázott a Szovjetunió területén katonai célpontokat és ezekben a katonai célokban bomba- és tüzkarokat okozott. Szovjetország erők a határ két pontján tűzharcot kezdtek. A tüzet viszonoztuk. Pénteken újra berepültek szovjetország repülőgépei a határvidékre, de bombázást sehol sem hajtottak végre, mert ebben a légvédelem megakadályozta őket.

A MTL. jelenti: A magyar légierő csütörtökön a nap folyamán magyar terület elleni támadás megtorlásaként eredményes támadásokat hajtott végre a Szovjetunió területén lévő katonai célpontok ellen. Repülőgépeink támadásaik sikeres végrehajtása után mind visszatértek.

Kassáról jelenti (MTL.): A szovjet légítámadás áldozatait szombaton délután temetik el. Kassa városa a maga halottainak tekintti őket.

A MTL. jelenti: A honvéd vezér-

kar főnöke jelenti: A magyar légierő csütörtökön a nap folyamán magyar terület elleni támadás megtorlásaként eredményes támadásokat hajtott végre a Szovjetunió területén lévő katonai célpontok ellen. Repülőgépeink támadásaik sikeres végrehajtása után mind visszatértek.

Olaszország a szövetséges bajtárs üdvözlését küldi a magyar nemzetnek

Rómából jelenti (MTL.) Magyarországnak az az elhatározása, amely kimondja a hadiállapotot a Szovjetunióval szemben Rómában a legnagyobb meglepetéssel keltette. Ennek a meglepetésnek adott kifejezést, amikor a nemzetközi sajtó előtt a következő nyilatkozatot tették. Magyarország elhatározása újabb kiterjedését jelenti a hatalmas bolsevista-ellenes arcvonalnak. Olaszország ebből az alkalomból a szövetséges bajtárs üdvözlését küldi a magyar nemzetnek, amelyhez régebbi barátság szálai fűzik. A „Giornale d'Italia”-ban Gayda vezércikkben emeli ki, hogy a magyar elhatározás az európai helyzet fejlődésének egyik legérdekesebb eseménye. Ez az elhatározás Magyarország a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása és az ismételt jogtalan szovjet légítámadások nyomán történt. A magyarok még nem felejtették el Kun Béla kísérletét. Magyarország e tapasztalatok alapján fel tudta mérni, hogy a bolsevizmus milyen veszélyt jelent és az egész Európának össze kell fogni a veszély leküzdésére.

Német vélemény Magyarország hadbalépéséről

Berlinből jelenti (NTL.) Illetékes német körökben megállapítják, hogy azzal a hivatalos közléssel, amellyel Magyarország a magyar felségterület ellen ismételtén elkövetett népjogellenes szovjet támadás következtében a hadiállapotot beállottnak jelentette be, az európai arcvonal a közös ellenség ellen viselt háborúban, itteni körök felfogása szerint, tovább zárult. Európa, mint a Wilhelmstrassen kijelentették, amely még nem régen sok táborra oszlott, a tengelyhatalmak vezetésével összefog és közösen harcol a bolsevizmus ellen. Azon tény mellett, hogy Németország, Olaszország, Magyarország, Finnország, Románia és Szlovákia nyílt hadiállapotban van a Szovjetunióval, mindenképpen arra mutatnak rá, hogy közben sok más európai ország is kifejezte azt az óhaját, hogy önkéntes alakulatok kiküldésével részt akar venni Európának a Szovjet ellen vívott harcában. Ezek közül nagy fontosságot tulajdonítanak Spanyolország magatartásának és kiemelik, hogy Norvégiában és Hollandiában is folyik az önkéntes alakulatok megszervezése.

Pénteken illetékes helyen kijelentették, hogy most már Horvátország is értesítette a birodalmi kormányt, hogy a bolsevizmussal való leszámolásához és az új Európa felépítéséhez ő is hozzá akar járulni. Portugáliában is nagy lelkesedés tapasztalható. Franciaországban szintén mozgalom indult, amely arra enged következtetni, hogy Franciaország is részt akar venni az európai érdekközösségben. Ugyanígy értelemben ítélik meg a dán kormány nyilatkozatát, hogy megszakította diplomáciai kapcsolatait a Szovjettel és azt a körülményt, hogy Svédország megengedi német csapatok átszállítását Norvégiából Finnországba. Európa ezzel közös csatasorban vonul fel a bolsevizmus ellen.

NÉMET REPÜLŐGÉPEK MEGSEMMISÍTŐ TÁMADÁSA SZOVJET PÁNCÉLOS KOCSIK ELLEN

Berlinből jelenti (NTL.) Német egységek június 26-án benyomultak a Szovjetunió területére és páncéloskocsikban súlyos veszteséget okoztak. Egy helyen egy német löveg 15 páncélost pusztított el. A német cs-

a vezető márká!
MAGYAR SZIVARKAPAPÍR-ÉS SZIVARKAHÜVELYGYÁR R.T.
BUDAPEST, V. VÁCI-ÚT 48/E

patok sok páncélost megsemmisítettek és sokat sértetlenül szereztek meg. Az előtörő német csapatok sok repülőteret támadtak meg. A német gépek utakat, fontos közlekedési pontokat helyeztek forgalmon kívül. A még használható vasutak és utak a többi út elpusztítása következtében alig győzik a forgalom lebonyolítását.

A határmenti népek, amelyek a szovjet elnyomás alatt éltek, mindennél szabadítóként üdvözlik a németeket. Az arcvonalról érkező jelentések arról számolnak be, hogy sok kisebb-kisbbségi katona önként teszi le a fegyvert a német csapatok előtt. 25-én egy litván ütég, később egy 250 főnyi kozák csapat csatlakozott az előnyomuló németekhez.

Berlin. (NTL.) 25-én egy nagy számú szovjet páncéloskocsisegység támadást készített elő egy felvonulási út mentén. A német légierő megállította őket. Megállapították, hogy 40 szovjet páncéloskocsi semmisült meg.

Berlinből jelenti (NTL.) A védőerő főparancsnoksága közli: Öt nap után most bebizonyult, hogy a szovjet védőerő készen állt a Középeurópa elleni támadásra. Azokban a nyugat felé előugró határvidékeken Lemberg és Bialystok körül, amelyek elejétől kezdve ki voltak téve a német átkarolásnak és emiatt tisztán védekezési célra alkalmasak, köteleink szovjet támadó csapatokra bukkantak, ennek következtében összecsapásra került sor. Csapataink nagy döntéseket értek el. Közöttük a küszöbön áll. Egyik tengeralattjárónk Afrikától nyugatra öt ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el 31.500 tonnával. Harcigépek az angol partok előtt megsemmisítettek 18.000 tonna hajóteret. 11 angol gépet lelőttünk. A haditengerészet egy tengeralattjáró vadásza két gépet lelőtt. Az ellenség az elmúlt éjjel Nyugat- és Északnyugat-Németország különböző helyein kevés számú bombát dobott le. Két gépet lelőttünk.

Sikeres légi harc német zuhanó bombázók és a szovjet vadászok között

Bukarestből jelenti (MTL.): A félhivatalos Orient Rádió közli, hogy csütörtökön félhat és hét között az ellenséges repülők 14 bombát dobtak Bukarestre. Négy ember meghalt, 12 megsebesült. Hat épület rombadólt, három megrongálódott.

Moszkvából jelenti (NTL.): Moszkvában elrendelték, hogy éjféltől négy óráig a helyi idő szerint senki sem tartózkodhatik az utcán. A városba csak hivatalos küldetésben szabad belépni.

Berlinből jelenti (NTL.): Azt a német zuhanóbombázórajt, amely 26-án a keleti arcvonalon egy bolsevista vadász kötelék támadta meg. A heves légi harc folyamán 28 szovjet gépet lőttek le. Csak kevés szovjetgépek sikerült elmenekülni.

Krakkóból jelenti (NTL.): Ismertessé vált orosz hadifoglyok elbe-

szélése nyomán, hogy a szovjet kiserődök legénységét sok esetben bezárták az erődbe. Az ilyen katonák kivétel nélkül életüket veszítették.

FINNORSZAGBAN MÁR ÉREZTETI HATÁSÁT A NÉMET LÉGI FÖLÉNY

Helsinkiből jelenti (NTL.): A keleti német légi fölény most már Finnországban is érvényesült. 26-án még

Nincs
petroleum,
vezettesse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett.
Kovács Gyula
villany és rádiószerelő, Alapi u. 2.

többszáz szovjetgép támadta a finn mögöttes területeket. A 27-re virradó éjjel már nem volt semmi berepülés.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A Neue Zürcher Zeitung stockholmi tudósítója úgy értesül, hogy a finnországi fronton akkor kerül sor nagyobb hadműveletre, amikor a német csapatok déli irányból közelednek Szentpétervár felé. Valószínűleg a salali vasut irányában törnek majd előre. Ezen az úton lehet legközelebb elérni a murmanskai vasutat.

Berlinből jelentik (NTI.): Finn vadászgépek pénteken aratták első sikerüket, midőn szovjetgépek megint támadták Finnországot. A finnek két bombavetőt lőttek le.

Helsinki-ből jelentik (NTI.): A szovjet követ és a követség személyzetének egyrésze tegnap az esti órákban még Helsinki-ben tartózkodott. A személyzet többi része már napokkal ezelőtt elutazott. A követség épülete őrizet alatt áll. Pénteken nem volt említésre méltó légitámadás Finnország ellen. Csupán Hankotól délkeletre, Ekenesnél hajtott végre két orosz gép támadást, légi aknákat dobva le.

MADRIDBAN MEGNYITOTTÁK AZ ÖNKÉNTESEKET TOBORZÓ HIVATALT

Madridból jelentik (NTI.): A madridi Fallang vezetőségének épületében pénteken megnyitották az első önkéntes toborzóhivatalt. Már két órával a megnyitás előtt végeláthatatlan sorokban állottak a férfiak az iroda előtt. Csupán Madridban 25 orvos dolgozik a sorozással kapcsolatos orvosi vizsgálaton.

Amszterdami-ből jelentik (NTI.): Mint a brit rádió közli, a stockholmi angol követ tiltakozott az ellen, hogy Svédország átengedi a német csapatállományokat. Kijelentette, hogy kormánya igen komolyan tartja az esetet.

Londonból jelentik (Reuter): Illetékes helyen közölték hogy Cripps moszkvai angol nagykövet visszaérkezett Moszkvába Molotov külügyi népbiztos a nagykövet megérkezése után nyomban megkezdte tárgyalásait a nagykövettel és a brit küldöttség tagjaival.

181 EZER TONNA HAJÓTERET SÜLYESZTETT EL KÉT NÉMET TENGERALATTJÁRÓ

Berlinből jelentik (NTI.): Néhány angol gép a szombatra virradó éjjel támadást kísérelt meg Észak-Németország ellen. Eddigi épületekben esett kár. Éjszakai vadászaink és légvédelmünk súlyos veszteséget okozott a benyomulóknak. 11 ellenséges gépet lelőttek.

Berlinből jelentik (NTI.): Angol repülőgépek tegnap többször kíséreltek meg támadást a megszállt terület ellen. Eddigi jelentés szerint hat brit gépet lelőttek. Mint a NTI. értesül, két német harci repülőgép tegnap Tobruk bombázása alkalmával két angol gépet lelőtt. Az egyiptomi határ közelében lelőttek két Bristol-Blenheim bombázót és egy Hurricane vadászgépet.

Berlinből jelentik (NTI.): Két német tengeralattjáró hosszabb vállalkozás után visszatért kikötőjébe. Az egyik 89.000, a másik 92.200 tonnát süllyesztett el.

Strand mellett villa-helyek kedvező áron eladó. Irtekezni dr. Kertész Ferenc ügyvéd-nél Szaniszló utca 6.

Szivós ellenállást fejtenek ki Szíriában a franciák

Vichyből jelentik (NTI.): A szíriai hadijelentés szerint a francia csapatok a 20 napi állandó harc után szívesen ellenállnak és mindenütt feltartóztatják az ellenséges erőket. Mardzs Ajum vidékén pénteken visszaverték az ellenség heves támadását. A damaszkuszi arcvonalon is összeomlott az ellenséges támadás. A damaszkuszi arcvonalon is összeomlott az ellenséges támadás. A palmyrai helyőrség változatlanul sakkban tartja az ellenséges erőket. A brit légi-erő fokozódó tevékenysége nem akadályozza a francia ellenállást.

Vichyből jelentik (NTI.): Párizs-

ban francia-német tárgyalások folynak. Mértékadó körök véleménye szerint már a jövő hétre kedvező eredmények várhatók. A megegyezés folytán kiszélesítik a két ország gyakori együttműködésének alapjait. A fegyverszüneti egyezmény záradékait pedig enyhíteni fogják. A francia hadifoglyok szabadonbocsátása állandóan tart.

Párizsból jelentik (NTI.): A város egyik negyedében összetűzés tartott a kommunisták és az ifjúsági szervezet tagjai közt. Az országba elhagyásakor az ifjúsági mozgalom 5 tagját 40 kommunista bántalmazta.

Hogyan intézkedik az iparügyi minisztérium a fizetési szabadságotól ügyében

A rendelkezés gyakorlati keresztülvitele azt igazolja, hogy a tavalyi rendszer az irányadó

Nagyvárad. Saját tud. A tisztviselők, magánalkalmazottak és munkások fizetési szabadsága ügyében nagyfokú tájékozatlanság nyilvánult meg az érdekeltek körében. Az ügyvel kapcsolatban lapunk munkatársa érdeklődött a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamaránál, ahol a szakügyi előadó a következő felvilágosítást adta:

A m. kir. iparügyi minisztérium az 1937-i munkatörvény XXI. törvénycikében szabályozta a fizetési szabadságot. Részletes intézkedést a fenti minisztérium 3000—1938. sz. rendeletével részletezi a III. fejezet 27. pontja alapján. Az évenkénti fizetési szabadság 580—1941. február 1-i rendelet szerint Erdélyre is ki lett terjesztve és az azonnal hatályba is lépett.

Eszerint a fizetési szabadság a magyar törvények szerint f. év február 1. után lépett életbe, de ez csupán az 1941. február 1. után alkalmazott egyénekre vonatkozik. Mert a rendelet 44-ik szakasza szövege szerint a következőket tartalmazza:

„A jelen rendelet I. II. és III. fejezetében (ezek a fejezetek vonatkoznak a fizetési szabadságra) foglalt rendelkezések annyiban nem érintik a többi eltérő más jogszabályoknak, szokásnak, szerződésnek, vagy megállapodásnak hatályát, amennyiben az az alkalmazottnak a jelen rendeletben foglaltnál kedvezőbb helyzetet biztosít.”

Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy mindazon alkalmazottak, akik 1941. február 1. előtt lettek alkalmazva a román törvények szerint, tehát a ta-

valyi szokás szerint nyernék fizetési szabadságot, miután ez a törvény kedvezőbb. A rendelet lényegében azt célozza, hogy a munkavállaló részesüljön kedvezményben.

A fizetési szabadságok a magyar törvények szerint a következőképpen vannak szabályozva:

Munkás, szolga, altiszt és iparos segéd évi fizetési szabadságának legkisebb megállapítása, mely ismételtül, csak az 1941. február 1. után alkalmazott egyénekre vonatkoznak, egytől öt évig 6 nap, öt évtől régebbi alkalmazottnak 8 nap. Ez tizenkét évig három évenként 1—1 nappal növekszik. A legrövidebb idő 12 nap.

Tisztviselők: Egytől három évig 12 nap, háromtól tizenöt évig 1—1 nappal növekszik a szabadság, tizenöt év után 24 nap a legrövidebb szabadság.

Tanoncoknak és 16 éven aluli alkalmazottnak (kifutó stb.) minden körülmények között 14 nap fizetési szabadságot kell adni.

Azok az ipari és kereskedelmi vállalatok, amelyek 20-nál több egyént alkalmaznak, öt év után 12 nap, ez az idő, tizenkét év után két évenként 1—1 nappal növekszik. Legrövidebb szabadság 17 év után 18 nap.

Ezek a törvényes rendelkezések természetesen a jövőre vonatkoznak, végérményben a folyó év február 1. előtti alkalmazottak a már előbb felsorolt szokásjog alapján tarthatnak igényt a tavaly élvezett évi fizetési szabadságra.

Miért nem áll meg a villamos a Polyklinika előtt?

Nagyvárad. Saját tud. A Tisza Kálmán-téren közlekedő villamosnak eddig feltételes megállója volt a Polyklinika előtt. Ha igaz, hogy a villamos eddig sem igen állt itt meg, a napokban pedig egy rendelkezés végleg megszüntette még a feltételes megállót is. Így azok az utasok, akiknek ezen a részen akad dolguk, kénytelenek lekocsizni a strandig és

onnét gyalogolhatnak vissza. Ha az igazgatóság nem is létesít itt megállót, a feltételes megállót vissza kell állítani, a villamos pedig valóban álljon is meg, ha az utas le akar szállni.

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Brösztel Lajos apátkanonok aranymiséje

Megírtuk, hogy e hó 22-én ünnepelte meg Brösztel Lajos apátkanonok, a nagyváradiak népszerű „Lajos bácsija”, a jótékonyágáról és aranyiszívéről jól ismert főpap, szentelésének ötvenéves fordulóját.

Ugyanakkor megírtuk azt is, hogy aranymiséjét Szent Péter és Pál napján tartja. Most már azt is megírhatjuk, hogy az aranymise a Nogállutcai Szent Vince intézet kápolnájában lesz délelőtt féltíz órakor.

Az aranymisét ebből az alkalomból melegen köszönti az egész város magyarsága, különösen volt híveinek és tisztelőinek, barátainak nagy serege. Mi is csatlakozunk az üdvözlők nagy táborához, talán több közvetlenséggel, mint mások. Lajos bácsi mindig tiszteltbeli tagja volt és marad szerkesztőségünknek. Nem mülk el hét, hogy be ne nézzen hozzánk, hogy ne mondana egy-két buzdító szót, ne érdeklődjön szegényeink iránt, vagy ne figyelmeztessen közvetlen, szeretetreméltó modorában valamilyen elnézésre, mulasztásra. Ő szerkesztőségünknek az a kritikusa, akitől mindig a legszivebben elfogadjuk a megjegyzéseket. Hogy ennek mi a titka? Az a meleg szeretet, amely minden lépését, minden szavát irányítja.

A magas életkor lsten adománya ezért elsősorban az tartozik köszönettel, aki kapja. Ha azonban az évek hosszú sora mások szolgálatában, főképpen a felebaráti szeretet gyakorlásában telik el, akkor meg kell köszönni azoknak is, akik élvezték előnyeiket. Meg kell köszönni a jövő nemzedékek nevében is, hiszen az alkotások, a szeretet művei maradványok és a jövőnek is szólnak.

Ezzel a hálaérzettel álljuk vasárnap az aranymisés Lajos bácsi dődózatát és kérjük a Mindenhatót, hogy még sokáig tartsa meg nekünk.

Befejeződött a méhészeti tanfolyam Nagyváradon

Az Erdélyi Méhészeti Egyesület Kolozsvár rendezésében június 16—26-ig tartó szaktanfolyam véget ért.

Katsó Sámuel szakelőadó, Marosvásárhelyről tartott naponta 2 órán át gyakorlati és elméleti előadást egy igazi székely-magyar lebilincselő modorával, kiváló szakismeretével és előadóképességével.

Hogy mennyire szép és hasznos a méhészet, mutatja a nagy érdeklődés, hogy messziről jöttek gazdálkodók, míg Váradról 1 orvos, 1 ügyvéd, több tisztviselő, tanárnok, iparosok és magánzók, nők és férfiak összesen 24-en vettek részt a tanfolyamon.

Hogy mennyire értékes és szükséges volt a tanfolyam, mutatja, hogy a kezdő tanítványok már hozzá is láttak, vettek és rendeltek méh családokat, kaptárakat és méhészeti eszközöket, a tanfolyam befejeztével a szakelőadó tartott beszédet, további tanulásra ösztönöztetésre és egymás kisegítésére ösztönözte a hallgatókat.

A tanítványok nevében Krammer Ignác köszönte meg a szakelőadó fáradságos, értékes munkáját, melyet hosszú évtizedes tapasztalatain szerzett, de szíve és lelke örömeivel, teljes egészében adott elő és oktatta a hallgatókat. A tanuló méhész társait kapcsolataik további fenntartására kérte, majd a Himnusz eléneklésével a hallgatók boldogan távoztak annak érzésével, hogy a tanfolyam igazán értékes volt.

CSISZÁR BÉLA:

A PORULJÁRT SZTALIN

A moszkvai „Nevető harmadik“ így látta 1939-ben a jövőt...

1

A németek, noha nem árulták el, már jóideje tudták, hogy Sztalin magának a háboruutáni „nevető harmadik“ szerepét szánja: ezért kötött annak idején szerződést Berlinnel és nem Londonnal, ezért szállított, ha nem is teljes mértékben a németeknek, hogy hadviselését lehetővé tegye, ezért igyekezett teljesíteni a német kívánságokat, addig a határig, ameddig ez nincs ártalmára a szovjet orosz érdekeknek. De ugyanakkor titokban egyre bizalmasabban tárgyalt az angolokkal és lassan-lassan már a közös haditervek is kialakultak. Hitler azonban túljárt Sztalin eszén. Annakidején, 1939-ben valóban nem vállalhatta a két fronton való harcot, mert ez nagymérvű lekööttséget jelentett volna. Most azonban, hogy Franciaország hatalma már nincs többé és Anglia kitakarodott a kontinensről, viszont Amerika beavatkozása még egyáltalán nem akut kedvező győzelmi kilátásokkal bosszúkozhatott ebbe a hatalmas méretű hadjáratba. Annál is inkább, mert előbb-utóbb elkövetkezett volna az az idő, amikor a szovjet mind kihívóban és következőkben lépett volna fel, hogy a harcokban meggyengült birodalmat minél jobban megszarolja és értékes győzelmének gyümölcsseitől rendre megfosssa. Németország és egész Európa szempontjából tehát éppen a legkedvezőbb időpontban történik a szovjet rendszer eltiprására irányuló akció.

Sztalin, a poruljárt vörös cár persze nem egészen így számított. Egészen más elképzelései voltak 1939-ben az egész európai fejlődésről s bár kétségtelen ügyességgel irányította a bolsevista Oroszország külpolitikáját, elcsuszott egy naranccsájon, amelynek neve: bolsi mohóság!

2

1939 szeptemberében a francia sajtó közölte a Havas francia hírszolgálati irodának egy feltűnően érdekes, terjedelmes jelentését. A jelentés, amely nálunk érhető akkori okokból nem jutott nyilvánosságra, a kommunista orosz főtanács üléséről adott beszámolón kívül annak az expozéának a tartalmát is közölte (feltehetőleg súlyos indiszkréción alapján, mert a közlés hiteles volt, az expozé pedig pontról-pontra találó és annyira hű, hogy még Sztalinnek sem merték megcáfolni kategorikusan), amelyet Sztalin tartott a bolsevik parlament 15 főkorifeusa előtt. Ebben az előadásban Sztalin bizalmasan rámutatott azokra az indokokra és megfontolásokra, amelyeknek alapján a németekkel való szerződés megkötése mellett döntött.

3

Kezembem van ez a bizalmas értesülés, amelyet ma már teljes nyíltsággal ismertethetünk a nyilvánossággal, annál is inkább, hiszen Sztalin és Molotov csalafintaságaira azóta már a legautentikusabb fő, maga

Hitler vezér és kancellár is rámutatott legutóbbi kiáltványában.

Sztalin az értekezleten, amelyet éjszaka 12 órakor tartottak a Kreml főtitkári tanácskozójában, a többi között a következőket mondotta.

— A német fasisztákkal (a bolsevikiek ezen a néven nevezték a német nemzetiszocialistákat) először is kénytelenek voltak megegyezni. Először azért mert, Szovjetország hadi felkészültsége gyenge, haderőnk nem rendelkezik elég páncélossal, amiből viszont a németeknek igen sok van, azonkívül légierőnk bizonyos fokig elavult, tisztakarunk az összeesküvések utáni szükségszerű tisztogatási művelet következtében csekély és nem eléggé intelligens. Ha Angliával kötünk szerződést nyomban hadba kell lépünk, mi helyett Németország megtámadja Lengyelországot. Németország akkor támad a lengyelek ugyan tartani tudják magukat, legalább is félévig, (ebben Sztalin tévedett!) de nekünk már a legelső perctől kezdve részt kell vennünk a harcban, támogatnunk kell a lengyeleket hadi-

anyaggal, emberanyaggal, ezt pedig nem szívesen tesszük, főleg, miután Lengyelország olyan árulóan viselkedett velünk szemben...

— A nyugati hatalmak különben is velünk akarják kikapartatni a tűzből a gesztenyét, ezt a szíveséget pedig nem tehetjük meg nekik.

4

— De a legtöbb okom, — folytatta Sztalin — amiért megkötöttem Németországgal a szerződést, a következő: Nekünk csak saját érdekeinkre szabad tekintettel lennünk. Ez pedig annyit jelent, hogy a lehető legkevesebb áldozattal kell megérnünk azt az időt, amikor a háború véget ér és elkövetkezik a békekonferencia. A szovjet akkor érintetlen kardot vet majd a béke serpenyőjébe és megkap mindent, amit akar.

— Békét kötöttünk Németországgal, de ezt hátsó gondolattal tettük. Barátságos arcot mutatunk feléjük, mert Hitler akkor belemerészkedik a háborúba. Ellenkező esetben meg gondolná, hogy újat húzzon egy vi-

lágkoalícióval Danzigért. Ha viszont mi semlegességünkön biztosítjuk, akkor megtámadja Lengyelországot mire Anglia és Franciaország is majd nemsokára az Egyesült Államok is hadbalépnek ellene. Németország csak hadd bonyolódjék bele a háborúba, annál jobb lesz a mi helyzetünk. Szállítunk is neki, ellátjuk — persze módjával — kis élelemmel, kis olajjal, kis meggyámmal, hadd huzza-halassa a háborút, hadd menjen a hadviselésben minél megszűbb, veszítsen minél több vért. — a végén majd mi nevetünk és mi fölbúzzuk le győzelmé gyümölcsét. Sok vért veszít majd Anglia is, Amerika is, végeredményben az ő civilizációjuk pusztul el... És csak hadd pusztítsák el egymást... Ez lesz a mi óránk, a mi küldetésünk kezdete.

— Akkor sorakozunk majd fel, hogy birtokba vegyük Európát!

— Mert olyan erők leszünk, hogy Németország (vagy esetleg ha az győzne, Anglia) semmiesetre nem tudna ellenállni követeléseinknek...

— Így nyerem én meg nektek könnyen, játszva, minden vér- és anyagi áldozat nélkül ezt a háborút! — kiáltott fel Sztalin a jelenlévő öreg bolsevik elöl, akik lelkesen megtapsolták a főtitkár-elvtársat.

A nagy bolsevik azonban rettenetesen tévedett. Mert Hitler alaposan túljárt az eszén és akkor indult el megsemmisítésére, amikor Sztalin még nem nevezhet, hanem nemsokára csak — sirhat.

Kilenc keresztény — négy zsidó

— Mire kötelez a szigorú miniszteri rendelet? —

Nagyvárad. Saját tud. Megintuk, hogy a kereskedelem és iparügyi minisztérium, egyetértve a közellátási minisztériummal még március hónapban rendeletet bocsájtott ki, amely intézkedik a cipő- és talpbőr-árusítás ügyében. A rendelet célja az, hogy a kereskedelemnek ezt a nagyjelentőségű ágát, amelyben már hónapok óta irányított gazdálkodás folvik, keresztény magyar kezébe juttassa. A miniszteri rendelkezés a törvényhatóság első tisztviselőjének hatáskörébe utalja azoknak a kereskedőknek a kijelölését, akik a rendelkezés meghatározott határidőn, június elsején túl jogosítva lesznek cipő- és bőr-árusítással foglalkozni.

Biharvármegye területén idejében végre is hajtották ezt a rendeletet. A megyei törvényhatóság első tisztviselője, Nadányi János alispán a legutóbbi meggyűlésen elégtételel jelentette be, hogy a kormány szigorú rendelkezése alapján a vármegyei közigazgatás intézkedéseket fogantatott, hogy az árutorgalomnak ez a része százszázalékosan keresztény magyar kereskedők kezébe jusson.

Csak Nagyvárad város területén szenvedett kétséget e rendelet végrehajtása, mint ahogy ebben a városban az „Egyesült Magyar Kereskedők és Iparosok“ mindegyik rendeletét és törvényét végrehajtását, amelyek hivatalosak a zsidók köztébe szorítására és a keresztény magyar gazdasági élet megerősítésére. Kiszivárogtatott értesülések alapján azt közöltük, hogy a polgármester egy zsidó cipőkereskedőt és egy zsidó bőrkereskedőt is kijelöl a nagyvárad-i lábbeli- és bőr-árutorgalom lebonyolítására. A keresztény magyar társadalom már ezt az értesülést is megütközéssel fogadta. Most annál nagyobb meglepetéssel vált ki a polgármesternek

ebben a kérdésben fogantatott intézkedése, amelyről most értesítette az érdekelteket.

Eszerint Nagyváradon kilenc keresztény kereskedő mellett négy zsidó is jogosítványt nyert arra, hogy cipőkereskedéssel foglalkozzék. Hosszas huzavona után, ugyanis a kereskedelmi csarnok s a kereskedelmi és iparkamara közbenjárására, illetve ajánlására, de a Baross Szövetség megkérdezése nélkül a polgármester az eredetileg kiszemelt egyetlen zsidó kereskedőhöz még hozzávetett három állítólag „rendkívül érdemű“ zsidót az engedélyesek névsorában.

Hogy a Kereskedelmi Csarnok sikra szállt a zsidók mellett, azon nem csodálkozunk. A Kereskedelmi- és Iparkamara részéről azonban erőlyes kiállást vártunk volna a keresztény magyar kereskedelem érdekeinek védelmében.

De ugyanakkor nem hallgathatjuk el azt, hogy a Baross Szövetségnek ilyen esetekben résen kell állania és minden követ meg kell mozgatnia, hogy a nagyvárad-i zsidóság protektorai kétszer is meggondolják: hozhatnák-e ilyen, a korszellemmel, a kormány szándékával és a keresztény magyar gazdasági élet érdekeivel honlokegyenest ellentétben álló határozatokat. Sajnos azonban, a Baross Szövetség helvi szervezetében — egy-két kivétellel — nem látjuk azokat a tértiakat, akiket valóban Baross-szellem hatna át.

A nagyvárad-i keresztény kereskedők érhető felháborodással vették tudomásul a városi törvényhatóság első tisztviselőjének fentemlített intézkedését. A lábbeli-áru korlátozott forgalma mellett ugyanis a keresztény kereskedők maguk is tökéletesen ki tudják elégíteni a közönség igényeit, sőt éppen a szükségszerű korlátozások miatt pangással küdenének a keresztény üzletek akkor is, ha egyetlen zsidóval sem kellene osztozkodniok. Ezért a zsidó kivételezésekre semmi szükség sem volt.

A jogosítványos cipőkereskedők névsora egyébként a következő:

1. „Dermata“ rt. fiókja, Bémer-tér 1.
2. „Del-Ka“ rt. fiókja, Rákóczi-út 5.
3. Balla István, Rákóczi-út 3.
4. Nagyary Testvérek, Kossuth-utca 5.
5. Bartus Lászlóné, Sas-épület.
6. Szentmiklóssy Sándor, Levente-utca 1.
7. „Carmen“ cipőgyár rt. Teleki-utca 6.
8. Zsigmond Lajosné, Baross-u. 7.
9. Áron Sándor, Rákóczi-út.
10. Reichard Dezső és Reichard Ernőné, Rákóczi-út 4.
11. „Norma“ Lindenfeld Sándor, Rákóczi-út 2.
12. Fekete Jenő, Kossuth-utca 6.
13. Glück Ferencné, Hlatky utca 28.

Strand étterem nyitva

Elsőrendű konyha, déiben Menürendszer, este friss meleg vacsorák, Erdélyi fatányéros, flekken, varga-béles. — Minden pénteken halvacSORA. — Figyelmes kiszolgálás, polgári árak. Cukrászda, tekepálya ujjannan felszerelve. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri a tulajdonos: **Molnár Emil.**

1660 JULIUS 14—AUGUSZTUS 30.

VÁRAD OSTROMA

— GRÓF BETHLEN JÁNOS EGYKORU LEIRÁSA —

(Második közlemény.)

A reményében csalatkozott Ali basa annak a keleti bástyának a tájkán, amelyet Vörösnek hívnak), sáncot hányatott s azon tizenegy nagyobb ágyút állítván fel, lövetni kezdte azt a bástyát, de kevés kárt okozott, mert a golyók mellé találtak. És ezzel nem érte be, hanem észak felől, de a Körös folyón túl, egy másik sáncot hányatott s arra harminc hosszúcsövű ágyút vitetvén át tizenöt napon keresztül szüntelenül tüzelt a belső várra, de eredmény nélkül, mivel a golyók nem találtak célba. Végre harmadik héten rájöttek a hibára s a pontosabban lefelé irányított ágyúk öldökölték a bástyák védelmére kirendelt katonákat s benn a várban a sok békés aszszonyt és gyermekeket; a holttestek halmokban heverték, mivelhogy a belső vár falai (amelyek magasra emelkedtek), összeomlottak az ágyúk tüzeiben, s a kőtörmelék jóval több ember halálát okozták, mint az ágyúgolyók. Ez volt az első és egyben legnagyobb vesztesége a védőrségnek.

Újabb ostromművek építése

Mivel a hadműveletek lassaban és nehezebben haladtak előre, mintsem Ali basa vélte s mivel a magyarok ágyúzása miatt ezer katonát már úgy elvesztett, mint egyet, haragtól és bánattól gyötörtetve kelet felől egy harmadik sáncot hányatott az Aranyosnak nevezett bástyával szemben és sátorán kívül tartózkodván ezer meg ezer emberét állította munkába és fedett folyosót építtetett a vár irá-

a védőknek. Eppen ilyen vészhozó volt rájuk nézve a Szent Péter hegyen az előbbihez hasonló módon emelt sánc. Bár annyi baj zúdult rájuk, a magyarok mégis vitézül harcoltak tovább.

Végre Ali basa tanácskozára hivta össze tüzértisztjeit, akik csaknem mind olasz nemzetiségűek voltak s a

jutalmak nagyságától csábítva elhagyták a keresztény vallást és Mohamed hitére tértek s a török főurak jelenlétében megkérdezte őket mi tévő legyen a várra? Ők azt válaszolták, hogy sem az ostromtevéket nem lehet közelebb vinni, sem aknákat nem lehet ásni, ha árokból a vizet másfelé nem vezetik

A várak vizének lecsapolása

Most már minden igyekezetével azon volt, hogy valahova elvezesse a vizet s az Aranyos bástya táján, észak felől, a Körös folyótól kiindulva a vár irányában árkot ásított, amelyen az egész hadsereg huszonhárom nap és ugyanannyi éjjel fá-

radságot nem ismervé dolgozott s a vár árkában levő viz javarészt a Körösbe vezette. Mindazonáltal még elég víz maradt vissza a várakban s úgy látszott, hogy az említett akadályt még nem hártották el. Mikközben a víz nagyott apadt a ma-

gyarok szemelättára, szomorúság és félelem vett erőt rajtuk. Amíg ezek történtek, egy Erdély romlására született hitvány nőszemély, akit néhány nappal előbb ejtettek foglyúl a törökök, azt jelentette nekik, hogy ő Bethlen fejedelem uralkodásának idején a várnagy szolgálója volt s midőn ez a fejedelem egy bástyát építtetett, (amelyet most Bethlen bástyának neveznek), ő látta, hova vezették el a várakból a vizet az utolsó cseppig. Nagy diadallal vitték tehát Ali basa elé és szabadulást ígérték neki, a helyszínére vezették, hogy mutassa meg, amiről szólott. Ő aztán tájékoztatta a törököket s ezek a Pece nevezetű pataktól kiindulva egyenest a Bethlen bástya felé ástak egy mély árkot s ezen lefolyt a többi víz is, ami még a vár körül visszamaradt. Ezt egyforma figyelemmel nézték végig a törökök meg a magyarok; ezeket szörnyű aggodalom fogta el, azok pedig mintha már elfoglalták volna a várat, egetverő ujjongásba kezdtek.

(Folytatjuk)

Erdély és a visszatért részek fürdői

Istenáldotta gyógyvizek és hegyek várják a pihenni és gyógyulni vágyókat

Szatmár vármegye fürdői:

BAJFALU. 350 m. magasságban elterülő gyógyhely. Felsőbányától 8 km-re. Kénes vizek. Főként bányászok látogatják.

BIKSZÁDFÜRDŐ. 178 m. magasságban a Túr folyó völgyében. Vize konyhasó tartalmú és enyhén rádióaktív. Mint fürdővíz ajánlható reuma, szívbaj, görvélykór ellen. Ivóvízként légesőhurut, vesebaj és emésztési zavarok esetén. Vízigyógyintézete feyves közepén fekszik. Szálloda és számos villa.

BÜDÖSFÜRDŐ. néhány km-re Máriaivölgyfürdőtől 400 m. magasságban. Kénes vize reuma ellen javulva. Szerény fürdőberendezés.

KÖVÁRFÜRED. hegyek között 280 m. magasságban elterülő szerény fürdőhely. Kénes vize reuma ellen javulva. Penziók, villák.

KRASZNABÉLTELEK. 150 m. magasságban fekvő, szőlőkkel és dombokkal övezett helység. Kénes vizek, egyszerű berendezés.

MÁRIAVÖLGYFÜRDŐ. 173 m. magasságban, Enyhe éghajlat. Nátriumszulfátos vize görvélykór, vérszegénység, szív és női betegségek esetén ajánlható, mint fürdővíz. Ivókurára a gyomor, a máj, krónikus megbetegedése esetén. Néhány villa.

MIKOLA. síkságon elterülő kis fürdőhely. Kénes és nátriumszulfátos vizek.

MISZMOGYORÓS. 190 m. magasan fekvő egyszerű kis fürdőhely. kénes és nátriumszulfátos vizek.

NAGYBÁNYA, a Gutin hegység lábánál, 218 m. magasságban elterülő városka. A védelmet nyújtó hegyek következtében kellemes éghajlat és enyhe tél. Pihenésre és lábadozásra alkalmas hely.

NAGYTARNAI FÜRDŐ. 280 m.

Pérfiingek, alsónadrágok méret után is. Nyakkendő, zsebkendő, harisnyák, uridivatuidonságok megérkeztek
Czillér Imre divatházába

magasságban erdős, dombos vidéken fekszik. Kénes vizek, hideg és meleg fürdők.

ÓVÁRI, egyszerű fürdőhely, síkságon terül el. Vasas vizek, hideg és meleg fürdők.

Szilágy vármegye fürdői:

ANNAFÜRDŐ, egyszerű fürdőhely, 215 m. magasságban. Vasas, szulfátos vizek, szerény berendezés.

ZÁLNOK 235 m. magasan fekvő szerény fürdőhely. Szulfátos, vasas vizek, hideg és meleg fürdők. Javalva hőrbajok és vérszegénység esetén. Néhány villa kb. 25—30 szobával.

ZOVANYFÜRDŐ, 210 m. magasan fekvő egyszerű kis fürdőhely. Szulfátos és vasas vizek.

Szolnok-Doboz vármegye fürdői:

BÜDÖSFATAKA. 238 m. magasan fekvő egyszerű fürdőhely. Kénes és jódos vizek, néhány villa.

DÉSAKNA. 381 m. magasan fekvő egyszerű fürdőhely. Konyhasó tartalmú vize reuma és vérszegénység esetén javulva.

SZAMOSUJVÁRFÜRED. 257 m. magasságban. Szamosujvár mellett fekvő szerény fürdőhely. Vize reuma, köszvény és női bajok esetén ajánlható. Strandfürdő, egy szálloda.

SZTOJKAFALVA. szubalpin klímájú gyógy- és fürdőhely, 360 m. magasságban, hegyektől övezve. Alkális és nátriumszulfátos víz. Javalva máj- és epebaj, valamint eukor-baj esetén.

Udvarhely vármegye fürdői:

BIBARCFALVI FÜRDŐ, egyszerű fürdőhely, 490 m. magasságban, vasas és alkális források.

HOMORÓFÜRDŐ, kis fürdő- és üdülőhely. Székelyudvarhelyhez közel, 710 m. magasan, fenyőerdő közepén. Mária forrásvíze lithiumtartalmú, sós, földes, savanyú víz. Klótid forrásvíze alkális, vasas víz. Javalva vérszegénység, valamint a lég- és húgyutak megbetegedése esetén.

Meleg és hideg fürdők. Szállodák, szanatórium, villák.

KIRÁLYFÜRDŐ, 751 m. magasságban. Lövéte község határában. Klórnátrium-tartalmú vizek, szerény berendezés.

KORONDFÜRDŐ, fürdő- és üdülőhely 540 m. magasságban. Parajd közelében. Kellemes éghajlat, alkális és vasas, szénasavas források. Ajánlva reuma, ideg- és női betegségek esetén. Ivóvízként az emésztőszervek és a húgyutak hurutjainál. Szerény fürdőberendezés, néhány villa.

SZEJKEFÜRDŐ, szerény üdülőhely, 580 m. magasságban. Javalva reuma, görvénykór, női hajok esetén. Hideg és meleg fürdők.

SZÉKELYSZALDOBOSI FÜRDŐ kis fürdőhely 500 m magasságban. Vize konyhasós. Meleg és hideg fürdők.

Kiiltották a kolozsvári piacról a zsidó árusokat

Kolozsvárról jelentik: A város elsőjoku iparhatósága az 1150/941. M. E. és a 17.291/941. K. K. M. rendelet alapján megvonta az iparjogot a zsidó piaci árusoktól. Az intézkedés alapján élelmiszert, ruházati cikkeket és egyéb szükségleti tárgyakat július elseje után zsidók nem árusíthatnak a kolozsvári piacokon. A vonatkozó miniszeri rendeletet már több városban végrehajtották. Az elsők között volt Pestvármegye, amelynek vezetősége számúzte a piacról a zsidó kereskedőket. A visszatért erdélyi részekről elsőnek Szatmár érvényesítette a rendeletet, amely után most Kolozsvár „zsidólanított” piacait. A zsidó piaci élelmiszerkereskedőknek Kolozsvárott július elsejéig kell felszámolniuk, míg a ruházati cikkeket és egyéb szükségleti tárgyakat árusító zsidó piaci árusoknak július 15-éig kell készletüket kiárusítaniuk.

RERUM TRANSYLVANICARUM

libri quattuor.
Continens res gestas Principum, ejusdem ab Anno 1829. usque ad Annum 1863.
Authore

JOANNE BETLENIO,

Comite Comitatus Albensis, regni Transylvaniae Consiliario, Cancellario, ac Sedis Siculicalis Udvarhelyi Capiteano Supremo etc.
Anno Salutis MDCLXIII.

Gr. Bethlen János könyvének címlapja

nyában és annak egyes helyein annyira kiásatta a földet, hogy egyszerre ezer janicsár állhatott ott anélkül, hogy háborgatni vagy akár csak látni lehetett volna őket; amikor az árok széléig jutott, rajta több ágyút állított fel, még pedig a legnagyobbakat s az Aranyos és Vörös bástyát több napon át lövette erősen megrongálva a falakat és sok vár védőnek életét oltva ki. De ezeknek ennyi sok baj ellenére sem lohadt harckedvük. A törökök tehát újra sáncot hánynak, a negyediket, észak felől, a Szent István hegyen, ahonnan tetszésük szerint vették tűz alá a belső várat s nagy károkat okoztak

LÉLEKRONTÁSOK

Irta: Dr GÉRESY LÉBER JÁNOS

Ha semmi mást nem követett volna el a zsidóság a magyarság ellen, mint azt, hogy elfoglalta előle az első helyeket a nemzeti jövedelem terítéti asztalánál, hogy elette előle gondtal és verejtékkel sütött kenyere legjavát, hogy kizárta a gazdasági érvényesülésből s így állandó szegénységre, nyomorra, éhségre és gazdasági rabszolgasorra kárhoztatta, — ez egymagában is elegendő ok lenne arra, hogy a porig alázott, vérgisértett, öntudaira ébredt magyarság a maga életjogának, élettelőseégeinek visszaszerzése érdekében belső keresztelháborút indítson rablartói ellen. — Ki merné azt állítani, hogy az önvédelem nem a legszentebb s nem a legkötelezőbb jogok egyike...? S ki meri kétségbevonni, ki merné tagadni azt, — ha nyitott és tiszta szemmel jár a világban, — hogy a magyarság maradék élete is veszélyeztetve volt már a zsidó kapzsiság, gazdasági egyeduralom acélmarkaiban?...

Az egyensúlyi törvény szükségessége, meghozatalának végső időszere, a lehető leggyorsabb és legradikálisabb végrehajtása s a mutatható hiányok azonnali kiegészítése tehát tudomány is igazolva van.

A zsidóságnak azonban nem ez volt az egyedüli bűne, amit a magyarság ellen elkövetett. Egy kis feleletességgel, egy kis lelkiismeretességgel azt is mondhatnók, hogy ez nem is volt bűn. Csak vétkes ostobaság...! Mert ha nem így tett volna, ha kevesebb hatalommal is megelégedett volna a zsidóság s hagyott volna egy kevés helyet a magyarság számára is a gazdasági élet nap-sugaras területein, akkor talán nem lázadt volna fel bennünk az életöszön s nem hoztuk volna meg még most sem az egyensúlyt biztosító úgynevezett zsidótörvényt.

A BŰNT,

az igazi bűnt a magyarság szellemi életének és erkölcsének megrontása által követte el a zsidóság.

Első szent királyunk, Szent István óta a magyarság szellemi élete a kereszténységtől kapott belső tiszta tartalmat s ragyogóan nemes ötvözetet. Kiváló nemzeti, faji sajátosságaink mellett a keresztény szellem s a tisztán átélt keresztény erkölcs volt az, ami bennünket ragyogó ékként Európa homlokára tűzött. Ennek a harcokat vállaló, hősiességig emelkedett keresztény szellemnek köszönhetjük azt, hogy itt maradtunk s hogy itt meg tudunk maradni, s nem tudott bennünket innen elsodorni sem a Keletről felénk nyúló testvéri kéz simogatása, sem Kelet és Nyugat évszázados harcainak itt a legjobban dühöngő forgó-szele. A

kereszténységéből merítettünk erőt — ha elbukunk — felemelkedésre. A kereszténység áldotta meg tűzhe-lyeinket. A kereszténység nemesítette meg, virágoztatta ki sajátosan magyar, mindig szép kulturánkat. S a kereszténységnek szentistváni érte-lemében megfogalmazott és gyakorolt politikája tett bennünket képessé arra, hogy testvéri közösségben évszázadokon keresztül együtt tudunk élni nem magyar fajú néptársainkkal, békét és boldogulást, otthon és hazát tudunk biztosítani minden jó-akarátú ember számára — a „magyar” birodalomban.

Ezt a kereszténységet támadta meg ezt kezdte ki a zsidóság legelsősorban, mihelyt szóhoz, hatalomhoz tudott jutni.

Hosszú ideig tartana, kötetekre rúgna, ha nyomról-nyomra, lépésről lépésre ki akarnók mutatni azokat a vétkeket, amelyeket a zsidóság a szellemi élet egész területén a kereszténység ellen elkövetett. Bősége-n elég lesz tehát, ha csak a legkirívóbb tünetekre mutatunk rá.

A KERESZTÉNY

Istenhit s a maga mély tisztaságában átélt vallásosság a magyar nemzet számára olyan belső erőforrás volt mindig, melyből a megtisztuláshoz, felemelkedéshez, fejlődéshez a legnehezebb időkben is erőt tudott meríteni. Ez a vallásosság akkor kezdett hanyatlani, amikor a zsidóság az egyetemi katedrákon, a középiskolákban, napi sajtóban, folyóiratokban, irodalomban tért kezdett magának hódítani. Nem volt egyetlenegy zsidószármazású egyetemi professzorunk, középiskolai tanárunk, újságírónk és irodalmárunk aki unos-untalan ne támadta, ne gúnyolta, ne üldözte volna a keresztény vallásos szellemet. Jóérzésű, öreg uraink tudnák megmondani: mennyi gúnyt és sérelmet, mennyi elnyomást és megaláztatást kellett elszendvedniök, a mult század utolsó s a jelen század első évtizedeiben nyíltan vallott vallásos érzelmeik miatt.

A keresztény hit gyalázása, a keresztény gondolkodásmód üldözése napianyag volt a zsidó sajtó hasábjain. Boldogemlékü Zichy Nándor grófra, Molnár Jánosra, Gieszwein Sándorra több piszkot és sarat szór-tak abban az időben a politikai élet zsidófajú és zsidószellemű fenegyerekei, mint bárkire bármikor a sok évszázados magyar parlamenti életben. És miért? ... Csak azért, mert hithű katolikusok, mert a keresztény szellem és erkölcs védelmezői voltak.

Harcos papjainkat P. Banghával az élükön nem titulálták másként, mint „ugató csuhás”-nak, hecckáplánnak.

Pap, szerzetes vagy apáca alig me-hetett végig Budapest utcáin, hogy ki ne köptek volna előtte, a felfuval-kodott, gögöcs zsidókölykök. A hir-hedté vált Galilei-kör tagjai annyira vetemedtek már, hogy 1911-ben a kongregáció nagygyűlésre felutazott középiskolák kongreganistákat nyílt utcán támadták meg. Mi, szatmári kongreganisták is csak úgy tudunk bevonulni Budapestre, hogy a Keleti pályaudvar előtt, a Baross-téren, a kongregációs zászlórúd boldogabb végével vágunk magunknak utat a villamosig.

Jézus Krisztusról. Szűz Máriáról s a keresztény szentekről olyan gyalázatos hangú, aljas, cikke, versek, tanulmányok, könyvek jelentek meg, hogy még most is lángbaborul az arcunk, ha rá gondolunk.

Emlékeznék-e azokra a támadások-ra, gunyolódásokra, gyalázkodások-ra azok a mostani hithű kereszté-nyek, akik olyan nagy szeretettel ölelik s veszik védelmükbe a szelle-mében, ősi gyűlöletében semmi se változott, csak félelmében elhallgat-tott zsidóságot...?

Hogy ennek a sok támadásnak, gúnynak mi lett az eredménye a hitéletben, tudja minden jó keresztény. Templomaink kiürültek, szó-székeink előtt üres padok ásitottak. Áldoztató rácsainkra alig hajolt ke-gyelemszomjasan valaki... S a gyóntatószékeket csak néhány öreg-asszony kereste fel gyakrabban. Olyan félelmetes, sőtét aposztázia uralkodott el a lelkünkben, hogy ha ez így tartott volna még néhány év-tizedig, nyugodtan bezárhatlak vol-na az összes keresztény templomokat.

KÖZTUDOMÁS

tény, — s ez volt a mult szá-zadban a kereszténység legna-gyobb mulasztása, — hogy az ipa-ri munkásság megszervezését a zsidóság vette a kezébe. Ezeknek a zsidó vezetőknek első dolguk az volt, hogy az imakönyvet kiűzték a keresztény munkások kezéből és Krisztus evangéliuma helyett a zsi-dófajú Marx Károly kommunista kiáltványát nyomták a markába.

— A katolikus Egyház ellensége a munkásságnak — hirdették hordókon és újsághasábjokon egyaránt. A pa-pok mindig csak az urakkal tartana-k... Leiki manával bódítanak, vallási tanokkal butítanak, hogy köz-ben kilophassák a jó és zsíros földi falatokat a tálcátokról...

Ilyen és ehhez hasonló tűzcsóvák-kal gyűjtötték fel az ipari munkás-ság lelkében a gyűlölet lángjait ke-resztény vallásuk s ennek a vallás-nak papjai ellen. Lehetett-e csodál-kozni tehát azon a kommunizmus ki-törésekor, hogy az így elkedvetleni-tett, gyűlöletre gyűjtött, megvadított tömeg zsidó vezetés mellett legelsősorban nem a gyárakat, nem a bank-palotákat, hanem a keresztény tem-plomokat és intézményeket támadta meg s nem a zsidó gyárosokat, ve-zérgizagatókat, hanem a keresztény szellem pap és civil képviselőit hur-colla börtönbe s végeztette ki száz-száma városokban és talvában egyaránt?

Órákig írhatnánk arról is, hogy a zsidószellemtől megfertőzött sallan-

gos álhazafiság mennyit artott an-nak a bensőséges, testvéri jóviszony-nak, amelyben a magyarság addig idegenfajú és nyelvű néptársaival élt. Mennyi felesleges tűszúrással izgatták, mennyi lenéző, megvető gúnyjai kezelték őket sajtóban és irodalomban egyaránt. S ugyanakkor elnézték, eltűrték azt, hogy románok és szerbek bankjaikon keresztüli ki-huzzák a magyar törpebirtokosság lába alól a legnagyobb magyar ér-téket: a földet...

Nem tudunk végig menni a szelle-mi élet egész területén, — bármily csábító volna pl. a

magyar kultúra elrutításában. A magyar zene, irodalom és szépmű-vészet meghamisításában elkövetett bűnökről is megemlékeznünk... — mert sem helyünk, sem kedvünk nincs ahhoz, hogy ezeket az utála-tosságokat mind papirra vessük... Akik nyitott szemmel néznek végig a magyarság elmúlt félevszázadának szellemtörténetén, úgyis látják úgyis ismerik azokat eléggé...!

A felsoroltakat is csak azért irtuk meg, hogy felrisszítsuk az emlékeze-tüket azoknak, akik oly könnyen, olyan szívesen tudnak feledni s meggyőzzük a kételkedőket arról, mi-szerint önmagunkkal szemben való legelsősorú és legfontosabb köte-lességünk volt a kártevő zsidó lelki-ségnek maradéktalan kiszorítása a magyar szellemi élet egész területé-ről. Aki ebben velünk nem ért egyet, az nem méltó arra, hogy e megtisztító, megújuló s megerősödni-készülő magyar szellem közösségbe beleszámíttassék.

Füldő Plébános Urak figyelmébe!

- Missale Romanum kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlap és sarok dús aranyozásával, vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 40.— F
- Missale Romanum kis kvart forma, vörös zerge, egész bőrkötésben, fedőlap és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 70.— F
- Missale Romanum oktav forma, indiai papíron, vörös félbőrkötésben, aranymetszéssel. Művészi aranyo-zású fedőlappal, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 60.— F
- Missale Romanum oktav forma, indiai papíron, művé-szi egész bőrkötésben, vörös metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 70.— F
- Missale Defunctorum nagy kvart forma, fekete félvászonkötésben ezüst diszi-tetű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 9.— F
- Missale Defunctorum kis kvart forma, egész fekete vászonkötésben, ezüst diszítetű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 7.50 k
- Breviarium Romanum 1 kö-tetben, zerge bőrkötésben 20 fascikulussal, zsebkiadás. Ara 40.— F
- 1. 8 selyemszalag, 3 és 1/2 cm. széles arany rojtok-kal 18.— F
- 2. 8 selyemszalag, 8 és 1/2 cm. széles arany rojtok-kal 17.— P

Megrendelhető könyvosztályunknál!

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári árak!

LITVÁNIA

ahol teljes egy év sötétsége után ma újra ég a Szent Tűz

Nem tudom meghatottság nélkül olvasni a legfrissebb újsághírt: Litván felkelők elfoglalták Kaunast, a litván fővárost, győzött az ellenforradalom s a nemzeti színű zászlók alatt tüntető tömeg elűzte a szovjet hatóságokat. Amilyen megdöbbenéssel vettem tudomásul múlt év június 15-én, hogy a szovjet megszállta s egy hónap múlva bekebelezte ezt a messze északi országot, éppoly örömmel tölt el most a felszabadulási hír, hiszen elég a litván himnusz idéznem, hogy ennek a sokerejű kis országnak önfelálló hazaszeretét ianatikussá szabadságimádatát jellemezem.

„Litvánia, hazánk, te voltál mindig a vitézség földje, fiad a teremtés órá érted éltek és haltak...” — mondja a litván nemzeti dal és valóban: szabadságszeretőbb, lelkesebb hazafiak alig vannak a világon, mint a litvánok.

Ez az ország, amelyet saját nyelvén Lieutava-nak neveznek, a világ háborújának köszönhető születését: a breszt-litovszki béke után megalakult litván államtanácsnak sikerült végre megvalósítani a nemzet régi óhaját s a német birodalommal egyetértésben megteremteti Vilnában az önálló litván köztársaságot. Az új ország szövegét „az ismeretlen ország” volt, amelyet valósággal fel kellett fedezni, olyan kevesen tudtak róla, amint hogy általában kevesen ismerték az orosz birodalomból kialakult balti államokat, a három kis köztársaságot a háború utáni Európa térképén. Ez a gyermekcipőkben járó három államocská Észtország, Lettország és Litvánia volt — s kétségtelen, hogy valamennyi között Litvánia nemeslevele a legősibb és legérdekesebb.

Fakereszték országa

A legendáiból, szájhagyományaitól, de különösen nyelvének olvastán tükröződik az órási eredet, mint egyetlen más népének sem. Ennek magyarázata nem más, mint, hogy Európa összes lakói között a litvánok maradtak a legtovább pogányok. A régmúltban mindig szabadok voltak s pogányságukat is éppen azért őrizték oly soká, mert nem hódoltak be a teuton lovagrendnek s csak jóval később, Luther és Kálvin reformációja után csatlakoztak a kereszténységhez.

Azsiából, a Kaspi-tenger vidékéről jöttek ők is, mint mi s Kant által is annyit tanulmányozott nyelvük tele van szanszkrit elemekkel, de óg-

Szódavíz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.

Palackok és szénsavpatronok kaphatók és cserélhetők

TÖRÖK

vas-, festék- és háztartási cikkek kereskedésében.

Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

rög hasonlóságokkal is, csak a szlovákokhoz nincs semmi közük, amiknek tudatlanságból rendszerint tartják őket s ami ellen ők, persze, élénken tiltakoznak.

A litván történelem igen bonyolult s külön érdekessége, hogy több magyar kapcsolatot is őriz azokból az időkben, amikor Litvánia még nagyhatalom volt, s a magyar királyok szövetségese — sőt halálos is Magyarországgal, ami ma elég hihetetlenül hangzik! De akkoriban — Nagy Lajos idejében — tudjuk, három tenger is mosta országunk határát s Litvánia is elért fent Moszkváig, lent a Fekete-tengerig. Lengyelország felosztása után a lengyelekkel együtt szereplő Litvániának is leáldozott s a rendkívül erős nemzeti öntudatu és önértéti. 1500 esztendő nép orosz elnyomás alá került, amely 125 évig tartott és tömegtelen szenvedéssel járt. Így történt, hogy a Szibéria elől menekülő litván kivándorlókból valóságos fiok ország alakult ki Amerikában. Ma is ugyanannyi litván él ott, mint a kétmillióháromszázötven anyaországban.

Ez röviden Litvánia történelme. Most tegyünk egy kis kirándulást a ma ismét sorsdöntő eseményeket ünneplő Fakereszték Országába, ahogy Litvániát remekbefaragott fogadalmi takeresztjeiről hívják.

En 1934 szeptemberében jártam Litvániában. Egy népdal vitt oda, amelyet a helsinki-i litván főkonzuli egy estélyén hallottam gramofonon, mint egyikét az ázsiai mélebűjű, ősi énekeknek, amelyeket dainos-oknak neveznek s szövegeik Goethét, Lessinget, Herdert is annyira inspirálták. Ez a népdal legalább kétszáz éves eredetű volt s tennemaradt abban a rabszolga korban is, mikor az orosz zsarnokság tűzzel-vassal fojtotta el a litván szót, a litván betűt és még a műekönyveket is elkobozta.

Egy szoborra emlékszem a kaunasi Ciurlionis-múzeumban. Litváni anyát ábrázol, aki öleiben ülő gyermekét az eltöltött anyanyelvére tanítja, a költénye alatt rejtvegetett könyvből — alig hiszem, hogy egyszerűbb és mégis: megrázóbb eszközökkel ki lehetne fejezni egy nemzet fájdalmát eltiportságát. Ami 46 as multunk jutott eszembe róla...

„Vilna nélkül nincs élet”

A romantikus kis országsarkot csak jókora kerülővel tudtam megközelíteni annakidején. Ott voltam a szomszédban, Lengyelországban s mégis, csak Lettországon keresztül juthattam Kaunasba, mert... de hát ez nem olyan egyszerű, ide újra törté-

nelmi magyarázat kell!

Ismerni kell elsősorban az 1934-ben tizenöt éves lengyel-litván ellentétet Vilnáért, a legrégebb litván fővárosért, amelyet Zeligovszki lengyel generális két nappal a suvalki békekötés után rajtaütésszerűen el-

foglalt, azzal az indokolással, hogy a litvánok nem tudnának védekezni a bolsevik betörések ellen. Fegyveres erővel mit is tehetett volna a kis Litvánia a harminc millió Lengyelország ellen? Indított hát egy néma, negatív háborút, olyan szívóssal és makacssal, amilyenre még nem volt példa. Az egész Lengyelország felőli határt lezárta, szinte légmentesen, hogy azon se ember, se posta, se vasút nem járt át, hiszen öt kilométernyi körzetben még a sineket is felszedték, hogy a se béke — se háború — állapotot evvel is jelképezzék. Minden litván térképen határ helyett csak „áramkációs vonal”-nak volt feltüntetve a Vilná től rész, az ország területének egyharmada s a főváros neve mellett mindent külön megjegyzés: Capitale provisoire — Ideiglenes főváros Vilna — litvánul: Vilnius — mint főváros szerepelt minden litván szívbén s az idegen két mondat után már biztosan hallotta a szállóigét, ha litvánul szóba állt:

Nes be Vilnaus, ne nu simi Vilna nélkül nincs élet!

Csakugyan! Kaunas már alig töltötte volna be huzamosabban a főváros szerepét. A világháborúban Kovno néven ismertük a harctéri jelentésekből, hiszen a leghevesebb német-orosz összecsapások itt zajlottak. Akkor még kezdetleges kisváros volt Kovno, amelynek fejlesztésével az oroszok nem sokat törődtek, sőt mint határvárosban, csak földszintes lakóházakat engedtek benne építeni, talusasan széles, gondozatlan utcákkal. Amikor ott jártam, javában folytak a régi orosz erődök lebontatásai a Nyemen-folyó partján, mert a litvánoknak egy darab kövük sincs, sőt a kavicsot is vagonban hozatták Hollandiából. A város-tégla — bunkerekből — jelképek is érdekes! — városi múzeumot készülték építeni az élni-teremténi-fejlődni-akarásra igazán példátadó litvánok.

Ahogy most rájuk gondolok, egyik leghangulatosabb ünnepüket látom magam előtt, a Halottak emlékeztet, amelyet a kaunasi Hadimúzeum kertjében csodáltam meg, ahol napnap után, évszaktól-évszakra megtartják ezt a kegyeletes ceremóniát, ha esik, ha fagy, ha 30—40 fokos hideg is dermeszt, azoknak a hősöknek az emlékére, akik Litvánia szabadságáért valaha elestek.

Pontosan naplementekor folyik le ez a szertartás, egy taragatlan köpíramis előtt, amelynek mázsás sziklái Litvánia különböző harctereiről gyűjtöttek össze.

Hadirokkantak festői egyenruhás csoportja sorakozik fel az emlékmű előtt s a nyers kövölkőn meggyújtják a triss tenyőgallyvából élesztett tüzet, az Emlékezet Tüzét, a zenekar pedig a Halottak Himnuszát játssza a közönség könnyes csendjében, mert tudni kell, hogy évről-évre, estéről-estére meglélik nézőkkel a Hadimúzeum parkja s az emlékünnepe mélysége, áhitata egy fokkal se sekélyült el...

Hét-nyolc perc alatt ellobogott a nyitott tűz, a himnusz elhallgat, a zászlók tisztelegnek: a Halottak ünnepének vége s a katonák kinaszironak a kertből litván népdalok zenéjére, olyan színes hatásossággal, ahogy bevonultak...

Egy teljes év sötétsége után má újra ég ez a szent Tűz s melegét, fényét idáig érzem...

MEGYERY ELLA

Holnap lép életbe a fürdővonatok új menetrendje

F. hó 29-től, vasárnaptól kezdődőleg Nagyvárad—Püspökfürdő—Fé-
lixfürdő és Kardó között közlekedő fürdővonatok menetrendje további
intézkedésig az alábbiak szerint módosul:

1. Nagyvárad—Püspökfürdő.

7722. sz. vonat indul Nagyváradról: 6 óra 00, visszaérkezik: 7 óra 44.
7732. sz. vonat indul Nagyváradról: 8 óra 10, visszaérkezik: 9 óra 29.
7734. sz. vonat indul Nagyváradról: 9 óra 40, visszaérkezik: 11 óra 00.
7742. sz. vonat indul Nagyváradról: 11 óra 30, visszaérkezik: 12 óra 50.
7724. sz. vonat indul Nagyváradról: 13 óra 40, visszaérkezik: 15 óra 23.
7736. sz. vonat indul Nagyváradról: 15 óra 40, visszaérkezik: 17 óra 00.
7746. sz. vonat indul Nagyváradról: 17 óra 21, visszaérkezik: 18 óra 40.
7728. sz. vonat indul Nagyváradról: 19 óra 11, visszaérkezik: 20 óra 59.
7748. sz. vonat indul Nagyváradról: 21 óra 30, visszaérkezik: 22 óra 50.

Fenti vonatok közül a 7734, 7742, 7736 és 7748 számú vonatok csak vásár- és ünnepnapokon közlekednek!

2. Nagyvárad—Félixfürdő—Kardó.

7622. sz. vonat indul Nagyváradról: 6 óra 16, visszaérkezik: 7 óra 29.
7632. sz. vonat indul Nagyváradról: 8 óra 26, visszaérkezik: 9 óra 15.
7634. sz. vonat indul Nagyváradról: 9 óra 56, visszaérkezik: 10 óra 45.
7642. sz. vonat indul Nagyváradról: 11 óra 45, visszaérkezik: 12 óra 35.
7624. sz. vonat indul Nagyváradról: 13 óra 56, visszaérkezik: 15 óra 13.
7636. sz. vonat indul Nagyváradról: 15 óra 36, visszaérkezik: 16 óra 45.
7646. sz. vonat indul Nagyváradról: 17 óra 36, visszaérkezik: 18 óra 25.
7628. sz. vonat indul Nagyváradról: 19 óra 27, visszaérkezik: 20 óra 44.
7648. sz. vonat indul Nagyváradról: 21 óra 46, visszaérkezik: 22 óra 35.

Fenti vonatok közül a 7634, 7642, 7636 és 7648. sz. vonatok csak vásár- és ünnepnapokon közlekednek!

Nagyvárad—Kardó között a 7622, 7624 és 7628 sz. vonatok naponta közlekednek!

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27,
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza

Szent Péter és Szent Pál napja

Az egyetemés kereszténység június 29-én ünnepeli meg az első pápának, Szent Péternek és a legnagyobb keresztény hit hirdető apostolának, Szent Pálnak napját. Az őskeresztény kor két lánglelkű apostolának az emléke lángol fel két évezred kódén és viharain keresztül a világegyházba. Katolikusok ezrei zárandokolnak lélekben Rómába a szent városba, ahol a martini börtön ma is fennálló földalatti oduiból indult el a vértanúság útjára az egyházfejedelem és a népek apostola. Egymással karöltve, összefogva mentek a halálba egy célért és egy eszméért: Krisztusért. A világhódító kereszténységnek voltak ők első vértanúi, hősi halottai. Az egyház az ő ünnepükön a hősök napját ünnepeli és az első egyházfejedelem 262-ik utódja, XII. Pius pápa ezen a napon szótartott intéz az egész világ katolikusaihoz. A mai vérzivataros időkben, soha nem látott háborúk nagy napjaiban, amikor családok, népek és nemzetek felett zúg el a pusztulás szele s amikor minden emberi gonoszság fellőr a lelkek mélyéről, olyan telemelő azokra gondolni, akik az életüket áldozták nem földi szempontokért, nem emberi célokért, hanem a legmagasabb célért: Krisztusért. Milyen jó volna, ha e napon egy pillanatra elnémulnának a fegyverek, megállnak a motorok és harci gépek zúgása s az egymással szembenálló véres milliók, az emberek felidéznek a két nagy apostol utolsó útját. Milyen jó volna, ha legalább ezen a napon elcsendesednék az emberi nyüzsgés, megélhetésharc, kenyéért való tülekedés s felragyogna minden ember előtt a két évezredes út, az apostolok útja, amely töviseken, szenvedéseken, vérzivataron és pusztuláson keresztül az életbe, az örök életbe vezet.

B. ó.

A lakóházak, magánházak és egyéb épületek-elsötétítését, továbbá a járművek elsötétítését szombaton 20 óra 50 perckor kell végrehajtani.

DR. NEMES ANTAL VÁLASZTOTT FUSPOK HALÁLA. A Magyar Kurir jelenti: Dr. Nemes Antal választott püspök, pápai prelátus. 86 éves korában, az egyik fővárosi szanatórium-ban elhunyt. Holttestét a budavári koronázó főtemplomban ravatalozták fel, amelynek hosszabb időn át volt plébánosa. Végső akaratának megfelelően Drégelypalánkán helyezik el földi maradványait. A temetés jövő hét keddjén lesz.

Nagyvárad egyetemi hallgatók figyelmébe. Kedvezményes mozijegyek az egyetemi hallgatók részére már kaphatók ifj. Görgényi Gyula egyetemi hallgatótól.

BOLGÁR-MAGYAR KERESKEDELMI ÉS GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK. Szóliából jelentik (MTI): A külügy-, kereskedelem- és földművelésügyi minisztérium, valamint a Nemzeti Bank képviselőiből álló magyar gazdasági küldöttség megérkezett a bolgár fővárosba hogy tárgyalást folytasson a június 30-án lejáró magyar-bolgár kereskedelmi szerződés meghosszabbításáról. Magyar meghívásra a szóliai kereskedelmi és iparkamara és a bolgár gazdasági élet vezetői, a magyar-bolgár kereskedelmi kapcsolatok kimélyítésére látogatást tesznek Magyarországon. A látogatásra június 28-án kerül sor.

Dr Középesy László az OTBA főorvosa. Nagyvárad. Saját tud. A m. kir. pénzügyminiszter 3.207-1941. III. b. számú rendeletével dr. Középesy Lászlót az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap (OTBA) nagyvárad kerületi főorvosává kinevezte. Működési köre kiterjed Nagyvárad thj. város és Bihar vármegye egész területére.

JULIUS 3-AN MEGTARTJÁK AZ ORSZÁGOS TITKÁRI ÉRTEKEZLETÉT. Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Párt országos központja közli az érdekeltekkel, hogy az országos titkári értekezletet nem június 6-án vasárnap, hanem a vezetőség másirányú közbejött elfoglaltsága miatt már július 3-án, csütörtök délelőtt tartják meg Kolozsvárott az országos központi irodában.

DR GAGYI JÓZSEF A GYERMEKMENHELY FŐORVOSA. (MTI) A belügyminiszter dr. Gagyi József egyet. tanársegédét a nagyvárad állami gyermekmenhely igazgató főorvosává nevezte ki.

FOLDRENGÉST JELZETT A BUDAPESTI INTÉZET. Budapestről jelentik: Az Országos Földrengéstani Intézet készüléke 26-án 14 óra 3 perc 13 másodperckor igen erős földrengést jelzett 7800 kilométer távolságból. Az inga ingása Budapesten három óráig tartott.

Hölgyek! Tökéletes dauer és hajfestés
Rammingernél Bazár-épület

Milyen sorrendben kell jelentkezni a vásárlási könyvecskék sérelmeivel. Nagyvárad thj. város Közeljelenzési Hivatala felhívja a város közönségét, hogy a kiadott vásárlási könyvek reklamációját a Kereskedelmi Csarnok épületében 1941. június hó 30-tól július 5-ig eszközölhető. Fenti napokon jelentkezzenek mindazok, akik bármely okból kifolyólag a mai napig vásárlási könyvet nem kaptak, vagy a könyvek kiállításánál valamely tévedés fordult elő. A jelentkezéskor igazolásul mindenki hozza magával a rendőrségi bejelentőlapját, valamint bármely, személyazonosságát igazoló iratát. A reklamációk az új magyar utcanévek szerint a következő sorrendben történnek: Hétfőn, június 30-án: A, B, C, D, E, F, kedden július 1-én: G, H, I, J, K, L, szerdán július 2-án: M, N, O, P, R, csütörtökön július 3-án: S, Sz, T, U, V, Z, pénteken július 4-én: Hegyközség és Ősi telep. A reklamációk naponta délelőtt 8-tól 1 óráig eszközölhető.

MAGYAR-SZLOVÁK TÁRGYALÁSOK. A MTL jelenti: A belügyminisztériumban a magyar és szlovák kormány megbízottai előkészítik megbeszélést tartanak a társadalombiztosítás kérdésének rendezésével kapcsolatban.

„Bafisa” csempékályhák Nagyvárad,
 Szilágyi Dezső-u. 3. Telefon 17-76. 40-50 % fűtőanyag megtakarítás. 1-2 év alatt önmagát fizeti vissza.
 Szerelés - Átrakás - javítás Hardtmuth rendszer!

Fejér Ernő szabadságra megy. A Nemzeti Bank nagyvárad kiirendeltségének főnöke, Fejér Ernő mai napon megkezdte nyári szabadságát. Távolléte alatt a kiirendeltség ügyeit a helyettes főnök fogja ellátni.

MŰKEDVELŐ ELŐADÁS A KATALIN-TELEPEN. Nagyvárad. Saját tud. Június 29-én, vasárnap, Péter és Pál napján a Kulturházban műkedvelő előadást rendeznek. Színpadra kerül „Amiről az erdő mesél...” című három felvonásos énekes játék. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Jelentkezzenek a vetőmagigénylő gazdák. Ertesítem mindazon gazdákat, akik köles vetőmagot igényeltek, hogy folyó évi július hó 1-én reggel 7 órakor a városmajornban a vetőmag átvételére annál is inkább jelentkezzenek, mert ellenkező esetben a vetőmagra való igényüket elvesztik és a köles vetőmag más igénylőknek lesz kiosztva. Nagyvárad, 1941. június 28. Gazdasági tanácsnok.

Felhívás a Nemzeti Munkaközpont összes tagjaihoz! Bajtársak! Folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt fél 9 órakor a NAC zászlót avat, melyre meghívta a Gamma gyár munkásait, annak labdarugó csapatát az igazgatósággal együtt. A Nemzeti Munkaközpont tagjai saját zászlója alatt vesznek részt a vezetőségekkel az élükön. Mindannyian ott legyünk! Becsülettel, Elnökség.

Temetés. Nagy Imre szabóiparos 29 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután 6 órakor lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concordia”)

HÁZTARTÁSI BEMUTATÓ ÉS KIÁLLÍTÁS. Nagyvárad. Saját tud. A M. Kir. „Bottó Ferenc” Háztartási-Gazdasági Iskola vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel háztartási bemutatót és kiállítást rendez, amely délután 6 óráig marad nyitva. Városunkban ez lesz az első ilyen kiállítás, éppen azért ünnepélyes keretek között rendezik meg. A bemutató és kiállítás iránt már is nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Ügyvédi hír. Dr. Szathmáry Ferenc ügyvéd, a Magyar Általános Hitelbank nagyvárad fiókjához történt jogtanácsosi kinevezése folytán, irodáját a bank helyiségében, — Madách Imre u. 1. sz. I. emelet — helyezte át.

Az 1941-es bécsi őszi vásár. Szeptember 21. és 28. között tartják meg számos külföldi állam hivatalos részvételével az 1941-es bécsi őszi vásárt. A mintavásáron válogatott készáruk iparművészeti tárgyak és divatelemek kerülnek bemutatásra, míg a bécsi őszi vásár technikai része Délkelet-Európa igényeihez alkalmazkodik.

Orvosi hír. Dr. Erczmann Lajos fül-, orr-, gége szakorvos újból rendel a Jakab Mihály utca 3. sz. alatt (Megyeházával szemben).

*** Kultura Középiskoláj Magántanfolyam elnevezéssel egy tanügyi hatóság által engedélyezett vállalkozás indult Budapesten, amely célul tűzte ki, hogy nagy pedagógiai körültekintéssel, olcsón és eredményesen készítse elő az idősebb magántanulókat.**

TELJES MEGEGYEZÉS JÖTT LÉTRE A MAGYAR-NÉMET GAZDASÁGI TANÁCSKOZÁSOKON. (MTI) A magyar-német mezőgazdasági kapcsolatok elmélyítésére kiküldött bizottság befejezte tanácskozásait. Teljes megegyezés jött létre.

A nagyvárad Kereskedelmi Csarnok közleményei. Felkérjük az összes fatermeskedőket (épületfások, tűzfások és mindennemű egyéb faeladással foglalkozókat), akik iratukat gyakorolják, függetlenül attól, hogy melyik érdekvégségi szervnek tagjai, hogy 1941 június hó 30-án 19 órakor a Kereskedelmi Csarnokban tartandó fontos tárgysorozatú üléseken megjelenjen szíveskedjenek.

CIGÁNYHÁBORU SZEGEDEN. Szeged két nagy cigánycsaládját, a Petrovics- és a Janó-család már hosszú évek óta haragban volt egymással. A harag onnan származik, hogy a Janó-család egy régebbi keletű gyilkossági ügyben a Petrovics-család ellen vallott. Az elmúlt napon a két család asszonytagjai összetalálkoztak a szegedi Mars téren és véres verekedést rendeztek. A csatát a rendőrség megjelése szüntette be, ekkor azonban az egyik cigányszony, Janó Jánosné már eszméletlenül feküdt a harc színterén. A cigányszonyokat a rendőrség letartóztatta.

A Halász Társulat közgyűlése. A biharmegyei Sporthalász Társulat 1941. június hó 29-én d. e. 10 órakor tartja tisztújító közgyűlését a Nemzeti Munka Központ helyiségében, melyre a t. tagtársakat és a horgászni akarókat a vezetőség tisztelettel meghívja.

VIRÁGBÓL KÉSZÜLT CIMERT AJÁNDÉKOZOTT A VÁROSI KERTESEZET A HELYETTES POLGÁRMESTERNEK. Saját tud. Dr. Gyapay László helyettes polgármester pénteken ünnepelte névnapját. A város vezetősége és tisztviselői kara meleg ünnepelésben részesítette ebből az alkalomból a népszerű helyettes polgármestert, a városi kerteszet pedig élő virágból elkészítette a város címerét. A gyönyörű ajándék másfél méter magas és „Szébb jövőt” felirata.

Pályázati hirdetés

A felsőbányai római katolikus egyházközség kántortanító és egy tanítónői állásra július 10-iki határidővel pályázatot hirdet. Javadalom és kötelesség díjlevél szerint. Kántorpróba a közbeeső vasárnapokon, melyeken a pályázók saját költségükön tartoznak megjelenni.

Okvetlenül szerezze meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszovalnórból misztio anácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb esemény-halmazt tar olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal mindenkiben csodalkozást, apostoli lelkületével pedig az olvasóban lelki nokilendülést vált ki!

Ara 3.40 Pengő

Belvárosi mozgóban

Csak 3 napig!

ÖköljogWALLACE BEERY
szenzációs filmje.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA MA**Pepita kabát**A magyar filmkomikusok kacagóversenye
Kiss Manyi, Latabár Kálmán, Egri M.
Vaszary P., Makláry, Pethes stb.
és Kacska Kárcsi, színes pótkép.Alfréd Neumann Oroszország című
színművének filmváltozata.**A zsarnok**

Főszerepben: HARRY BAUR

Vasárnap utoljára az APOLLÓBAN

GAZDASÁGI ÉLET**Miként történik az egyenesadók kivetése és milyen jogorvoslatokat használhatunk a kivetett adók ellen**

A Nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége adóügyi tájékoztatója

VII. A forgalmi adó.

A magyar adórendszerben négyféle forgalmi adót ismerünk. Ezek közül az adózók nagy tömegét és ugyyszólván a minden adózót érdeklő általános forgalmi adóval kívánunk foglalkozni.

Az általános forgalmi adó fizetésére minden önálló kereseti foglalkozást folytató egyén kötelezve van, kivéve az őstermelőket.

Az őstermelők fogalma alá esnek: a föld- és szőlőbirtokosok, az állattenyésztők, az állathizlalók, a kertészséggel, a gyümölcs és zöldségtermeléssel, méhészettel, vadászattal, vagy halászáttal foglalkozó egyének.

De már az erdőgazdasággal foglalkozók általános forgalmi adót tartoznak fizetni.

A szolgálati viszonyban állók bérei nem esnek ezen adó fizetése kötelessége alá, mert tevékenységük nem önálló kereseti forrás.

Ezen adó alá esik az adózó kereseti tevékenységi körébe eső mindenemű áruszállítás, munka, vagy bármely más önálló szolgálati teljesítés.

Az adónak az alanyai tehát: a kereskedők, az iparosok, akik az általuk erre a célra szerzett, vagy előállított árut eladják, a szellemi foglalkozást folytatók akik tudásuknak szakképzettségüknek a terményeit, — bármely természetűek is legyenek ezek, — másnak ellenszolgáltatásért szolgáltatják.

Valamely gyárnak, vállalatnak, üzletnek, vagy üzemnek a maga egészében átruházása szintén általános forgalmi adó-köteles.

A törvény 33 pontban sorolja fel az adó alóli mentességet, amelyek közül az adózók nagy tömegét érdeklőleg a következőket említjük meg:

1. Az adóköteles által a saját vállalatából és a saját háztartásában munkabér fejében kiszolgáltatott felhasznált, vagy alkalmazottainak áruk vételára után nem kell forgalmi adót fizetni.

2. Ingatlanok, vagy ezekre vonatkozó jogok (haszonélvezet, szolgalmi jog, stb.) átruházása nem adóköteles.

Ellenben *butorozottan* bérbeadott lakrészek, tehát szobák, vagy lakosztályok (üzletszerű bérbeadása) szálloda, penzió, fizető vendégek tartása adókötelesek.

3. A buza, rozs, kétszeres, köles és árpa, továbbá tojás, tej, vaj, tejföl, turó, sajt, a konyha és gyümölcskertészet termelvényei eladásából származó bevételek mentesítve vannak ezen adó alól.

4. Ugyancsak mentesek a forgalmi adó alól a segéd nélkül, vagy legfeljebb 2 tanoccal dolgozó kisiparosok bevételei illetve ezek bizonyos esetekben adóváltás fizetésére vannak kötelezve.

Az adóalap az adóköteles kereseti tevékenységéből befolyó nyers bevételei minden levonás nélkül.

Az adóalanya az, aki az adó alá eső kereseti tevékenységet folytatja.

Az adó kivetési kulcsa 4 százalékos.

Az általános forgalmi adót annyiszor kell megfizetni, ahányszor az árut, az adóköteles kereseti tevékenysége körében másra átruházza. Ez alól a szabály alól a törvény kivételeket enged akként, hogy a forgalmi adóváltása alá vont áruk után az általános forgalmi adót csak egy alkalommal kell megfizetni.

Ezeket az eseteket a forgalmi adóváltás rendeleték sorolják fel.

Minden adózó, aki az általános forgalmiadó alá eső tevékenységet folytat, köteles az úgynevezett „bejelentési lap”-on a tevékenység megkezdésétől számított 30 nap alatt a forgalmi adóhivatalnál bejelentést tenni.

Az adóköteles tartozik minden bevételéről ellenőrzésre alkalmas könyveket és feljegyzéseket vezetni és ezeket 5 éven át megőrizni.

Tartozik ezeket a könyveket és feljegyzéseket a forgalmi adóhivatal közgei felhívására felmutatni és er-

re karhatalom igénybevételével is rászorítható.

Az adóköteles tartozik a bevételei után járó adót minden halasztás és a kivetésre vonatkozó határozat bevárása nélkül, az adókövetési időszak lejártával. — kiszámítani és a forgalmi adóhivatalhoz befizetni.

Az adókövetési időszak rendszerint egy hó, de ezt az adóhivatal ennél rövidebb időtartamban is megszabhatja és viszont a fél kérelmére hosszabb időtartamot is engedélyezhet.

A forgalmi adóhivatal az általános forgalmi adót a megbecsült forgalom vagy az adózóval megkötött egyezség alapján általánosságban is megállapíthatja és a pénzügy miniszter egyes foglalkozási ágakra kötelező általánosítást is rendelhet el.

Az adóköteles az általa fizetett forgalmi adót (adóváltásig) az általa szállított áru, vagy munkadíjához hozzászámíthatja és ekként az általános forgalmi adót áthárítani is jogosult.

Igen kedves vendégek

érkeznek ma délután városunkba, a NAC zászlóvadásza Juhász István kormányfőtanácsos, a Gamma elnöke és felesége személyében.

Juhász István még annakidején egészen kicsiben kezdte el, bátyjával együtt. Jó néhány esztendő telt el, amíg idáig jutott. Igaz, hogy a finom műszer-szakma, amelynek gyártását elkezdte, igen sok nehézséget okozott. Az első időben csak családi tőkét vehetett igénybe s nagyobb arányú javulás csak akkor állott be, midőn áttért a légvédelmi ágyuk készítésére. S ekkor is mennyi nehézséggel kellett megküzdenie. De Juhász István lelkesedése és kitartása

A pénzügyi hatóság közgei bármikor megjelenhetnek az adóköteles üzletében, irodájában, vagy telepén, de sőt lakásán is az ellenőrzés gyakorlása végett. Az adó pontos befizetésének elmulasztása esetében a késedelem minden hónapjára a fizetési elmulasztott adó 10 százaléka kell adópótlék címén befizetni.

A forgalmi adóhivatal határozata 30 nap alatt fellebbezést lehet beadni a pénzügyigazgatósághoz.

A pénzügyigazgatóságnak a forgalmi adó és adópótlék helyessége és jogossága tárgyában hozott határozatai ellen 15 nap alatt a kir. Közigazgatási Biróságához lehet panaszt beadni.

Másnemű határozatok tárgyában 15 nap alatt a pénzügyminisztériumhoz lehet fellebbezni.

A szándékos adórövidítést a törvény adócsalásnak minősíti és mint ilyet bünteti.

Kisebbségi kihágások esetében 50—300 pengő bírságnak van helye. Vége.

A közmunkák azonnali megindítását kérte a városi főispántól egy munkásküldöttség

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken este 6 órakor a városi főispán küldöttséget fogadott, amelynek tagjai voltak Kortsáros László, az Erdélyi

Párt elnöke, Soós Lajos főtitkár, Szabó János felsőházi tag és Pintér István mérnök, törvényhatósági bizottsági tag.

A bizottság azt kérte a főispántól, hogy tegye lehetővé, hogy a befejezetlen épületek munkálatait soron kívül, sürgősen meginduljanak. A legfőbb indok az volt, hogy most van az építkezések ideje, s ha a munka húzódik, a rossz idők beállta teljesen lehetetlenné teszi az építőiparosok számára a keresetet és a legkésőbbbejövő tél elé néznek.

A főispán kijelentette, hogy saját hatáskörében mindent elkövet a munkák megindítására. Budapesti útján erre vonatkozóan kedvező ígéretekot kapott. A küldöttség több mint egy óra hosszat tárgyalt a főispánnal.

Megnyit

(volt Fekete-Sas)

Megnyit

„HUNNIA” NAGYSZÁLLODA

Teljesen újonnan berendezve.

Fürdőszobás, telefonos apartamentek. — Hideg és meleg fűtővízzel.

Központi fűtés. — Lift. — Fodrász szalon.

Ragyogó tisztaság.

Tökéletes kényelem.

Keresk. utazóknak kedvezmény.

NAGYVÁRAD, SAS-PALOTA

Megnyit

Bejárat Kossuth-u. 1.

Megnyit

INNEN-ONNAN

Vatikánválas

Vasárnap az Apostol-fejedelmek ünnepe a pápa a vatikáni bazilikában ünnepi szentmisét mond és ez alkalommal régi szokás szerint szentbeszédet is intéz a bazilikában összegyűlő hívősegreghez. Vatikán körökben úgy tudják, hogy a Szentatya ebben a beszédben, amelyet valószínűleg a rádió is közvetíteni fog, „az emberi eseményekben megnyilatkozó Isteni Gondviselés” kérdésével fog foglalkozni. — Szombaton az esti órákban a pápa szükebb kíséretével, ugyancsak régi szokás szerint, felkeresi Szent Péternek a bazilika főoltára alatt lévő sírját és ott imádkozik. Együttal megszenteli az érsekeknek és egyes kiváltságos püspököknek járó palliumot, amelyek ezen a vigilián éjszakán az Apostolfejedelmek sírján maradnak és azután őrzési helyükre kerülnek.

Harcváltás

A poglavnik csütörtökön reggel rendeletet írt alá, amely nagyon szigorú büntetéseket helyez kilátásba a rémhírtérjesztőkkel szemben. A rendelet olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelynek értelmében a Horvátországban lakó zsidókat egyetemlegesen vétkesnek tekintik ezekben a bűncselekményekben, valamint a lakosság rendszeres élelemellátását megnehezítő üzérkedésekben. A rendeletben kilátásba helyezett büntetéseken kívül gyűjtőtáborokba küldik a zsidókat. (NTI)

Portugália

Az Európából Amerikába vándorló zsidók áradata Lisszabonban száll hajóra. Az európai országokból gyülekező zsidó menekültekhez legújában egyre több portugáliai zsidó is csatlakozik. Olyan zsidó családokról van szó, akik részben több évszázada laknak Portugáliában, most azonban jobbnak látják elhagyni Európát. Ezek a kivándorlók nagy előnyben vannak az egyéb európai országokból származó zsidó néptársaikkal szemben, mert hiszen portugál állampolgárok lévén, igen könnyen megkapják az Egyesült Államok bentazási engedélyét s ezért bármikor elutazhatnak a menetrendszerű gőzösökön. A portugáliai zsidók magukkal viszik egész vagyonukat, mert eddigi vendéglátó országuk törvénykezése nem tiltja a pénz és a vagyontárgyak kivitelét. Az Amerikába induló hajók jegyei iránt egyébként olyan rendkívül nagy a kereslet, hogy a hajóstársaságok a napokban 20 százalékkal felemelték az utiköltséget.

Anglia

A Stefani Iroda kiküldött tudósítója jelenti, hogy a sollumi győzelmes csata során ejtett foglyok, bár nagyon különböző fajtákhoz tartoznak, ez alkalommal tulnyomóan angolok, főleg skótok. Akadnak hinduk, kanadaiak,

**Órája pontos lesz,
ha ékszert, órát
Gyengénél vesz**
Aranyat magas napi áron veszek
Rákóczi-ut 19.

néhány görög, sőt még két lengyel is van közöttük, egy őrnagy és egy altiszt. Nagyon érdekes az angol foglyoknál talált márciusi és áprilisi levelek tartalma. A levelek majdnem kivétel nélkül borulatók; főleg a tengelyhatalmak tengerzára okozta nehéz helyzetéről szólnak, elmondják, hogy a német légi erő szakadatlan bombázásai megbontják a gazdasági élet rendjét és nyomasztó lelki hatással vannak mindenkire. (MTI)

Észak-Afrika

A Picture Post című londoni képes hetilap hasábjain feltűnő cikket ír J. B. Priestley, az ismert angol regényíró és költő. Priestley az angol katonák állagának súlyos műveltségbeli hiányával foglalkozik és többek között a

következőket írja: Sok katonai művelődési színvonala ma alacsonyabb, mint a világháborús sorkatonaságé volt. Akkor ugyanis még törekedtek bizonyos minimális színvonalra. A ma szolgáló katonák tetemes része azonban mindent elfelejtett, amit az iskolában tanult és ezért a műveletlenség veszedelmes pontjára süllyedt. A katonák tanultsága nem tti meg azt a mértéket sem, amelyet feltétlenül meg kell kívánni a gyalogos közlegénytől. A harcoló katonák új típusának tanulnak, értelmesebbnek és nyitoteszűnek kellene lennie. Azt hiszem, hogy a német páncélos hadosztályok katonáinak műveltségi fokával szemben igen magas. Priestley többet is körutat tett az angliai kiképzőtáborokban és itt szerzett tapasztalatai alapján tette kevéssé hízegő megállapításait.

Hogyan védekezünk a gyújtólapok és gyújtócsövek ellen

Az Országos Légvédelmi Parancsnokság rádióközleménye alapján a következőkben tájékoztatom Nagyvárad közönségét a gyújtólapok és gyújtócsövek ellen való védekezés tekintetében.

A gyújtólapok négyzetes alakú és különböző nagyságú celluloidlapokból állanak. A színük: fekete, zöld, szürkés és fehér színű. Súlyuk: 5—20 gramm között váltakozik. A lapok közepén át vannak lyukasztva — a lyuk rendszerint 2 cm átmérőjű — és egy többször ráncolt szövédéksávval vannak bevonva. A szövédéksávot mindkét oldalán az általánosan használt iratfűzőkapocshoz hasonló fémkapcsok erősítik a celluloidlapokhoz. A szövédéksáv alatt kb. fillér nagyságú fehér foszfor van elhelyezve. A gyújtólapon kívül celluloidcsövek gyártásai is foglalkoznak.

A gyújtólapokat a repülőgépek vízzel telt tartályokba szállítják. Egy-egy tartály 1000—1500 gyújtólapot foglal magában. A bombázógépek 30—40 ilyen tartályt visznek magukkal. A gyújtólapok, illetve gyújtócsövek kidobása a víztartályok egyszerű kiöntése révén történik. A kiöntés után a gyújtólapok röplapok módjára lassan szállnak és szétszóródva nagyterületet borítanak el. Előfordulhat, hogy egy hold nagyságú területre 150—200 drb gyújtólap hull alá.

A gyújtólapok öngyulladás következtében lobbannak lángra. Az öngyulladás feltétele a száraz és meleg időjárás.

Ha a gyújtólapok leszórása éjjel történik, a lángalobbanás valószínűleg csak napkelte után 1—2 órával következik be. Ha a lapok tüzet fognak, azok félméter magas lánggal 15—20 másodpercig égnek. A gyulladás messziről felismerhető, mert jellemzően fehér füsttel, majd azt követően világos tüzfénnyel ég.

A gyújtólapok szalma, széna, avar, száraz erdő, náddal, zsinnyel, kátránypapírral fedett tetőzetek felgyújtására kiválóan alkalmasak.

A védekezés alapja, hogy a lakosság a gyújtólapok természetét ismerje és azok könnyű felismerésével tisztában legyen. Leghatásosabb védekezés a gyújtólapok idejekorán

történet összegyűjtéséből és megsemmisítéséből áll.

Ezért felhívom a lakosság figyelmét, hogy a gyújtólapok esetleges leszórását figyeljék meg. Amennyiben az éjszaka folyamán motorzúgást hallanak feltétlenül szükséges, hogy másnap közvetlen napkelte után a környéket udvart, kerítet, világítóudvart, háztetőt stb.) átkutassák.

A felszedett gyújtólapokat vízzel telt edényekbe kell tenni és megsemmisítés végett közvetlenül a tűzoltó-

SPORT

Országos jellegű ünnepélyre szélesül a NAC zászlóavatása

A NAC zászlóavatásának előkészületei a befejezéshez közelednek. Anyoni máris megállapítható, hogy ezt az ünnepélyt országos jellegűvé avatja a legfőbb sporhatóságok képviselőinek bekapcsolódása. A Gamma szombaton délután érkezik Jánosy Béla sportigazgató vezetésével. A délután folyamán gépkocsin érkezik Juhász István, a Gamma elnöke és felesége, valamint Jeney Rezső, a NAC elnökének társaságában az OTT és az MLSz vezérkara.

A NAC mindent megtett, hogy ez a nagyszabású sportünnepség a legteljesebb rendben menjen végbe. 50 tagú rendezőgárda gondoskodik annak gördülékeny, zökkenő nélküli lebonyolításáról.

A műsor mindenben marad a régi, de még bővíti, amennyiben az OTT női torna mintacsapata úgy a pályán, mint este 9 órai kezdettel a Szigligeti Színházban rendkívül értékes bemutatókkal lepi meg a közönséget. Az OTT nagy súlyt helyezett arra, hogy ez a mintacsapat városunkban ünnepeljen, mert ezen keresztül akarja népszerűsíteni a női sportot.

Az erzsébetligeti pályán hangos beszélőt szerelnek fel, mert a mintacsapatnak a ritmikus táncoknál zenére van szüksége.

Molnár Ignác szövetségi edző 80 tagú ifjúsági gárdával vonul fel. Mutatványai egészen egyedülállóak, amelyet Nagyváradon a közönség még nem látott.

Tűzifakereskedés
Török János
a Baross Szövetség tagja
Teleky utca 51 szám

főparancsnokságnak kell beszoigaltatni, amely a megsemmisítésről szakszerűen gondoskodik.

Figyelmeztetem Nagyvárad közönségét, hogy

a gyújtólapokat és gyújtócsöveket csak celluloid részén fogják meg, mert a foszfor érintése nehezen gyógyuló sebeket idézhet elő.

Tilos a gyújtólapokat, vagy gyújtócsöveket zsebre tenni, mert azok ott pár percen belül biztosan kigyulladnak és igen veszélyes égési sebeket okozhatnak, valamint tilos azokat eltenni (szekrénybe, dobozba stb.) elhelyezni, mert az öngyulladás bekövetkezése után veszélyes tüzek okozói lehetnek.

Megnyugtatóul közlöm, hogy a gyújtólapok és gyújtócsövek városokra szárvan nem jelentenek

különbözőbb veszedelmet,

mert a celluloidlapok a házak tetőzetét nem ütik át és a háztetőn, vagy az ereszosatornában akadnak fenn, legrosszabb esetben pedig utcákra, terekre világítóudvarokba, udvarokba, parkokba esnek. Az elővigyázat ezért mégis szükséges s ezért a védekezés módját a városi lakosságnak is ismernie kell.

Nagyvárad, 1941. évi június hó 27-én.

Meghívó.

A NAC elnöksége lapunk útján tisztelettel meghívja és elvárja Nagyvárad város közönségét a vasárnap reggel 9 órákor az erzsébetligeti pályán tábori misével kezdődő zászlóavatási ünnepélyre. A NAC elnöksége reméli, hogy a város sportszerető közönsége a szeretetteljes meghívásnak eleget tesz és az ünnepélyen nagy számban vesz részt. Belépődij nincs.

Nagy küzdelem várható a Gamma NAC összecsapáson.

Délután 6 órákor kerül sor a Gamma—NAC mérkőzésre, amelyet nagy érdeklődés előz meg. A találkozó Szabados Ernő vezeti.

A Gamma a következő csapatot szerepelteti:

Havas. — Szilvási, Szebeni, — Magda, Tóth, Kovács. — ? Toldi, Turay II, Takács, Kemény. —

A jobbszélső helyén Kincses (Kispest), vagy Kiss (Ferencváros) szerepel, akit a Gamma kölcsönkér. Valószínű azonban Cseh Matyi játéka is.

A csapatban tehát több válogatott játszik. Jól ismert nevek: Toldi, Magda, Turay II és Kemény. Ha Cseh II és Kincses is játszik, akkor igazán nagy ötös fogatot láthatunk, amellyel szemben a NAC védelmének alaposan fel kell készülnie.

A zöld-fehérek összcállítása a szokásos. Domján helyett azonban valószínűleg Záborszky játszik.

RÁDIÓ

SZERDA, JULIUS 2.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 A konzerválás. II. rész. Bán Józsefné és Földváry Livia párbeszéde.
- 10.45 Erdélyi hangulatkép. Gellért Anikó előadása.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Himnusz.
- 12.40 Hanglemezek.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 A 15. honvéd gyalogezred zenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Csorba Gyula cigányzenekara.
- 16.10 Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Táncclemezek.
- 17.40 Emlékezés Sambart Werner-re — Surányi-Unger Tivadar dr. egyetemi tanár előadása.
- 18.10 Zsámboki Miklós gondolkázik.
- 18.45 Fodor József verseiből előad Fáy Béla.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Balya Ibolya magyar nótákat zongorázik.
- 19.35 Lóversenyeredmények.
- 19.45 Verdi: Traviata — opera három felvonásban. Hanglemmez.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Horváth Elemér cigányzenekara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 A Rádió Szalonzenekeara.
- 24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 3.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Paláshy Marcell elbeszélései. — Felolvasás.
- 10.45 Külföldi híradó. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Himnusz.
- 12.10 Rendőrzenekear.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 A Rádió Szalonzenekeara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Heinemann Sándor táncczenekeara.
- 16.15 Ruszin hallgatáinknak.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Látogatás a fővárosi hordójelző hivatalban. — A közvetítést Budinszky Sándor vezeti. Hangfelvétel.
- 17.30 Oláh Ernő cimbalmozik.
- 17.45 Magyarság a Kárpátokon túl. Irta Oberding József. Felolvasás.
- 18.15 Hanglemezek.
- 18.40 A debreceni Nyári egyetem és a korszerű magyarságtan. — Mileker Rezső dr. egyetemi tanár előadása.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Muzsikáló magyar tájak. II. rész: Erdély.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkeregetés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

- 20.15 Beszélgetés Arnold Schwengler svájci íróval, a „Hontalan nép” (Bibrakte) c. dráma szerzőjével.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Híres énekarok. Hanglemezek.
- 22.40 Farkas Jenő cigányzenekara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 24.00 Hírek.

PÉNTEK, JULIUS 4.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Magyar követség Perzsiában. Irta Kerekesházy József dr.
- 10.45 A csúzos beteg étrendje. Irta Moll Károly dr. — Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Himnusz.
- 12.10 Suki Tóni cigányzenekara.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Pusztai Sándor énekel.
- 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
- 15.55 Friss Antal gondolkázik.
- 16.15 Kazinczy Erdélyben. Lengyel Balázs előadása.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 A Rádió Szalonzenekeara.
- 18.00 Sportközlemények.
- 18.10 Rajzfilmek kedvelt számai. Hanglemezek.
- 18.40 Göcsej. Irta Aldobolyi Nagy Miklós. Felolvasás.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Vécsey jazz-együttes.
- 19.55 Külföldi negyedóra.
- 20.10 Az Operaház zenekara.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Vidák József cigányzenekara.
- 22.40 A Melles Béla-zenekar.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 24.00 Hírek.

SZOMBAT, JULIUS 5.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Kabala, habona, kuruzslás és egyebek. Wiesingerné Kádár Il-dikó előadása.
- 10.45 Mit nézzünk meg? A 48-as zászlókat a Hadimuzeumban. Ismer-teti a muzeum igazgatósága. — Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.30 Levente rádióféllóra
- 12.00 Himnusz.
- 12.10 Beszkárt-zenekar.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Hanglemezek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 A Rádió Szalonzenekeara. Hangfelvétel.
- 16.10 Ifjúsági rádió. Gyermekművészek hangversenye.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 A Rádió postája.
- 17.40 Népegy Lucía magyarnótákat énekel. kíséri Mursi Elek cigányzenekara.
- 18.35 Állatok a parasztság házatáján. Irta Szabó Pál. Felolvasás.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Innen-onnan. Hangfelvétel.
- 19.50 Saint-Saens: Omphale tókkája — szimfónikus költemény. Előadja a Newyorki Filharmonikus zenekar Vezényel Mengelberg. Hanglemmez.
- 20.00 Kaland. Színmű három felvonás-ban.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Rihort meseországából. Összeállította Mecsekai Rudolf és Holéczy Ákos.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Sárközi Gyula cigányzenekara.
- 24.00 Hírek.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

SPORTHIREK

Nagy érdeklődés előzi meg a Hegedűs vándordíjversenyt

A Hegedűs vándordíjas kardvívóverseny iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. A díjért most ötödik ízben küzdenek. Az NSE eddig 3 ízben szerezte meg a védelmet: 1937-ben, 1938-ban és 1940-ben. 1939-ben a Kolozsvári AC volt a védő.

Az idén a vívósövetség jóvoltából van a versenyen, amelynek országos jellege van. Budapest kivételével vehetnek az ország többi egyesületei. Eddig 30 nevezés futott be különböző városokból.

A selejtezők reggel 9 órakor, a döntők pedig délután 5 órakor kezdődnek a Kereskedelmi Csarnok nagytermében.

A Kolping-Egyetértés is részt vesz a NAC ünnepén

A Kolpin—Egyetértés Sport Egyesület felkéri játékosait és minden tagját, hogy vasárnap reggel fél 9-re az egyesület helyiségében jelenjenek meg, ahonnan tesületileg résztvevő szünek a MAV zászlószentelési ünnepélyén és a tábori misén az erzsébetligeti pályán. A megjelenés fegyelmi terhe mellett kötelező.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

1—2 szobás lakást és egy külön pincét keresek bérletbe mentől előbb. — Ügynököt díjazok. Ladik Sándor, Mátyás király ut 52. 725

Három szobás lakás, fürdőszobával, központban augusztus 1-re átadó. Cim a kiadóban. 723

Keresztény egyesület, kaszinó részére minden tekintetben megfelelő nagyobb helyiség bérbeadó Ajánlatok „Egyesült” jellegre kiadiba. 727

Adás-vétel

Ültözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet, Bémer tér 1, udvarban Magas árakat fizetek használt ruhákért. 702

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek, órák, ókszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut 19. 727

Eladó 1 és fél hold szőlő szép villával 10.000 pengőért, kisebb szőlő házhelynek alkalmas 4000 pengőért. Kiseb-nagyobb házak eladók. Ért. Tattayné, Szigligeti-u. 12. 722

Kétszobás, fürdőszobás házat veszek Gillányi ut környékén. Ajánlatok Vik-tória líkőrgyár. Telefon 21—19. 726

Eladó szép magánház. Ladányi ut 30. (volt Bogrea u.) Püspöki ut. 728

Komplett keményfa háló divánnyal, divány külön is, eladó. Szöllösi rét 5. u. 32. 731

Aranyat, ezüstöt, ékszert magas áron veszek. Haslinger ékszerész, Rakóczi ut 8. 545

Műbutor, művész kiállításban, hálószobák eladók. Kiss Ferenc műbutor asztalos, Sal Ferenc utca 12. sz. Festett háló olcsón eladó. 721

Kertes magánház Rét utca közelében eladó. Érdeklődni Balassa tér 3. szám, ajtó 2. 604

Nem fontos a szép arc csupán, hanem a szép, elegáns megjelenés, az elragadó benyomás, a kifogástalan alak, a mai „szépségideál”. Azért ma minden nő tartozik alakját, testét, haját, vonalait, formáit egyéni természetéhez illesz-tve, amit teljes megelégedésére és önmagára csakis KOVÁTS SÁNDOR, a fiziospecialistánál (Nilgész telep volt Sinaia 10.) rendelhet.

Julius 6-án jön Asbóth, Gábor, Szigeti és Ferenczy

A világhírű magyar teniszjátékosok nagyváradi útja most már biztosítva van. Hazatértek Olaszországból és edzésben vannak. Olyan sporttelve-zetre van kiállítás, ami igazán ritkán adódik.

Sportünnepély a színházban

Este 9 órai kezdettel Puhár István, az OTT tanára, az ismert sport-bemondó vezetésével és rendezésében sportelőadást tartanak a Szigleti Színházban. Szerepelni fog az OTT női torna mintacsapata talajgyakorlatokkal, ritmikus és magyar táncokkal. Molnár Ignác szövetségi edző egyéni számaival, valamint rendkívül érdekes sportfilmjével. A helyárak igen olcsók.

Hilánféle

Anyországi nők Magoriné divatszalonjában varratnak. Katolikus Kör épület. 658

Kultura Középkolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest Mester u. 4. IV—3. (Valaszbélyeg). 398

Magyar urinők ruhákat, kabátjait Magorinénál varratják. Katolikus Kör. 659

NEMETZ JÓZSEF szobafestőmester a legmodernebb mintákkal jutányosan vállal. Mátyás király ut 35. 734

Javitó-magán- és különbözeti vizsgára biztos eredménnyel, olcsón tanít középiskolai tanárnő. Körös-u. 52. Vargáné. 732

100 darab anyabirka 3 évre felibe kiadó. Mikó János, József-major, u. p. Diószeg. 733

Állást keres

Vidéki festék kereskedő segéd elhelyezkedne esetleg más munkában is. Lyka János, Csongrád, Bém u. 10. 729

Egy hatal, jó bizonyítvánnyal rendelkező okleveles gazdatiszt állást keres. Címét a kiadóhivatalba kér.

Állást nyee

Egyedüli álló jobb leányt vagy nőt, mint családtag, ki háztartásban segítkezne, keres keresztény család. Cim a kiadóban. 724

Bejárónót július 1-re felveszek. Lukács György u. 9. 730

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felolvasó kiadó:
Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.